

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Připravenost školy na krizové situace

SCHOOL PREPAREDNESS FOR CRISIS SITUATIONS

STUDIJNÍ PROGRAM

Specializace v pedagogice

STUDIJNÍ OBOR

Učitelství praktického vyučování a obd. výcviku

VEDOUCÍ PRÁCE

PhDr. Miroslava Kovaříková, Ph.D.

ČEŽÍK

STANISLAV

2022

I. OSOBNÍ A STUDIJNÍ ÚDAJE

Příjmení: **Čežík** Jméno: **Stanislav** Osobní číslo: **484234**
Fakulta/ústav: **Masarykův ústav vyšších studií**
Zadávající katedra/ústav: **Institut pedagogických a psychologických studií**
Studijní program: **Specializace v pedagogice**
Studijní obor: **Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku**

II. ÚDAJE K BAKALÁŘSKÉ PRÁCI

Název bakalářské práce:

Připravenost školy na krizové situace

Název bakalářské práce anglicky:

School Preparedness for Crisis Situations

Pokyny pro vypracování:

Literární rešerše zvolené problematiky.
Cílem práce je zjištění připravenosti vybrané školy na krizové situace.
Úvod, teoretická část. Základní terminologie. Mimořádné události antropogenního charakteru.
Výzkumná část. Kvalitativní šetření, metoda pozorování. Výstup práce pro praxi - doporučení pro sledovanou školu v oblasti vybraných krizových situací.

Seznam doporučené literatury:

Kovaříková, M. (2020) Krizové situace ve škole. bezpečnostní problematika ve školní praxi. Grada Publishing
Sak, P. (2018) Úvod do teorie bezpečnosti Praha: Petrklíč
Brečka, T. (2009) Psychologie katastrof. Praha : Triton

Jméno a pracoviště vedoucí(ho) bakalářské práce:

PhDr. Miroslava Kovaříková, Ph.D., institut pedagogických a psychologických studií MÚ

Jméno a pracoviště druhé(ho) vedoucí(ho) nebo konzultanta(ky) bakalářské práce:

Datum zadání bakalářské práce: **25.01.2021** Termín odevzdání bakalářské práce: **13.02.2022**

Platnost zadání bakalářské práce: **19.09.2022**

PhDr. Miroslava Kovaříková, Ph.D.
podpis vedoucí(ho) práce

doc. Ing. David Vaněček, Ph.D.
podpis vedoucí(ho) ústavu/katedry

prof. PhDr. Vladimíra Dvořáková, CSc.
podpis děkana(ky)

III. PŘEVZETÍ ZADÁNÍ

Student bere na vědomí, že je povinen vypracovat bakalářskou práci samostatně, bez cizí pomoci, s výjimkou poskytnutých konzultací.
Seznam použité literatury, jiných pramenů a jmen konzultantů je třeba uvést v bakalářské práci.

_____
Datum převzetí zadání

_____
Podpis studenta

ČEŽÍK, Stanislav. *Připravenost školy na krizové situace*. Praha: ČVUT 2022. Bakalářská práce. České vysoké učení technické v Praze, Masarykův ústav vyšších studií.

**MASARYKŮV ÚSTAV
VYŠŠÍCH STUDIÍ
ČVUT V PRAZE**

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svou bakalářskou práci vypracoval samostatně. Dále prohlašuji, že jsem všechny použité zdroje správně a úplně citoval a uvádím je v příloženém seznamu použité literatury.

Nemám závažný důvod proti zpřístupňování této závěrečné práce v souladu se zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) v platném znění.

V Praze dne: 28. 01. 2021

Podpis:

Poděkování

Rád bych poděkovat své vedoucí bakalářské práce PhDr. Miroslavě Kovařikové, Ph.D. za odborné vedení, za pomoc a rady při zpracování této práce. Dále bych rád poděkoval profesorskému sboru MÚVS ČVUT, za cenné rady v období studia. V neposlední řadě děkuji členům Zásahové jednotky PČR za odborné rady v problematice aktivního střelce.

Abstrakt

Cílem předložené práce je ověřit připravenost vybraných škol v oblasti zajištění bezpečí žáků se zaměřením na vniknutí cizí osoby do školy jako klíčového prvku před útokem aktivního střelce. Práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou. Teoretická část na základě práce s odbornou literaturou představuje hlavní běžná rizika ve školách, tak i vybrané mimořádné situace. Praktická část formou kvalitativního šetření metodou pozorování zjišťuje zabezpečení vybraných škol různých vzdělávacích stupňů. Na základě pozorování jsou zformulována doporučení pro vybrané školy.

Klíčová slova

- Připravenost škol na krizové situace
- Bezpečí žáků
- Aktivní střelec

Abstract

The aim of the presented work is to verify the readiness of selected schools in the field of ensuring the safety of students with a focus on the intrusion of a stranger into the school as a key element before the attack of an active shooter. The work is divided into theoretical and practical part. The theoretical part based on work with professional literature presents the main common risks in schools, as well as selected emergencies. The practical part, in the form of a qualitative survey using the method of observation, determines the security of selected schools of various levels. Based on the observations, recommendations for selected schools are formulated.

Key words

- Preparedness of schools for crisis situations
- Pupil safety
- Active shooter

Obsah

Úvod.....	5
1. Základní terminologie	7
1.1 Role učitele při zajišťování bezpečí ve škole	8
1.2 Legislativa pro školy.....	9
2 Běžná rizika.....	10
2.1 Úrazy žáků.....	11
2.2 Evidence úrazů	13
2.3 Zajištění zdravotních služeb ve školách a školských zařízení.....	14
3 Dopravní bezpečnost	15
3.1 Přeprava veřejnou dopravou.....	16
4 Požární ochrana	16
5 Mimořádné události	17
5.1 Mimořádné události způsobené přírodními vlivy	18
5.1.1 Chování za bouřky	18
5.1.2 Chování při silném větru	20
5.2 Chování při havárii, úniku nebezpečných látek	20
5.3 Antropogenní mimořádné události – útok aktivního střelce.....	21
6. Empirické šetření	26
6.1 Empirické cíle a úkoly k šetření.....	26
6.2 Výzkumná metodologie.....	26
6.2.1 Popis výzkumné metody.....	27
6.2.2 Zmapování výzkumného pole.....	27
6.3 Realizace výzkumného šetření.....	31
6.3.1 Vyhodnocení předpokladů	42
6.3.2 Doporučení pro sledované školy	43
Závěr	43
Seznam použité literatury	44
Seznam obrázků.....	46
Seznam tabulek	46

Úvod

V dnešní uspěchané době vyvstávají před školou jako institucí nové úkoly, jedním z nich i zajištění bezpečí ve školním prostředí. Připravenost školy na krizové situace je veliký soubor požadavků a činností od zranění žáka, požární bezpečnosti, šikany až po aktivního střelce s čímž musí každá škola jako institut počítat a zimplementovat tyto požadavky do školního řádu a svých směrnic. V neposlední řadě by se škola měla postarat o pravidelné školení svých pedagogických, ale i nepedagogických pracovníků, neboť pedagog, je velice často první u vzniku nebezpečné situace či rizikového chování a jeho správná a včasná reakce může zabránit dalším škodám na majetku, popřípadě zajistit včasnou první pomoc při úrazech žáků.

Cílem práce je zhodnotit, případně provést doporučení na základě pozorování zlepšení připravenosti vybrané školy na krizovou situaci aktivního střelce. Dne 14.10.2014 07:30 hodin byl proveden útok Barborou Orlovou ve Střední škole obchodní a služeb ve Žďáru nad Sázavou. Tento útok bude podrobněji popsán v další části práce, avšak ukázal, že i školy u nás se mohou stát terčem těchto útoků, stejně jako v zahraničí.

Téma této práce jsem si zvolil proto, že pracuji v bezpečnostní složce státu a i útok aktivního střelce souvisí s mou profesí.

TEORETICKÁ ČÁST

1. Základní terminologie

V této kapitole jsou vybrána terminologie z běžných rizik i mimořádných událostí antropogenního i přírodního charakteru.

Krizová situace – Krizová situace je definována dle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení je mimořádná událost podle zákona o integrovaném záchranném systému, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen krizový stav. Avšak pro účely této práce ji budeme chápat jako situaci, kterou pedagog vnímá jako ohrožující a vyžaduje jeho včasné a správné zhodnocení situace a rychlou reakci na danou skutečnost.¹

Mimořádná událost: Mimořádná událost dle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému je definována jako škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činnostmi člověka, přírodními vlivy a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.²

Aktivní střelec – nebezpečný pachatel, který volil použití zbraně proti jiným osobám k dosažení svých cílů. Obvykle jde o jednotlivce, může se ale také jednat o skupinu pachatelů. Nemá zábrany pro jakékoliv chování s cílem zabít nebo zranit co největší počet osob. Amok – jedná se o pracovní název, který ukazuje na zkratkovitost jednání aktivního střelce pro tento případ v trestněprávní rovině. Katalogový soubor typové činnosti STČ-14/IZS, Typová činnost složek IZS při společném zásahu Amok – útok aktivního střelce.³

Školní úraz – je zajímavé, že žádný obecně závazný právní předpis neobsahuje definici školní úraz, zákon 561/2004 Sb., / školský zákon /, nařizuje školám a školským zařízením vést evidenci úrazů dětí, žáků a studentů, k nimž došlo při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb, vyhotovit a zaslat záznam o úrazu stanoveným orgánům a institucím.⁴ Až metodický pokyn MŠMT k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřízených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy č.j. 37 014/2005-25 stanovuje: Čl. 21

1) Úrazem žáků je úraz, který se stal žákům při vzdělávání nebo s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb. Jedná se tedy zejména o úrazy žáků na vycházkách, výletech, zájezdech, putováních, exkurzích, při koupání, při výuce plavání a lyžařském výcviku, sportovních a turistických kurzech, zahraničních výletech, při účasti na soutěžích a přehlídkách.

2) Úrazem žáků není úraz, který se žákům stane na cestě do školy a zpět, nebo na cestě na místo nebo cestou zpět, jež bylo určeno jako shromaždiště mimo prostory školy při akcích konaných mimo školu.⁵

---

¹ (PhDr. Miroslava Kovaříková, 2020)

² <https://bezpecnost.praha.eu/clanky/mimoradne-udalosti-a-krizove-situace>

³ <https://storage.pozary.cz/article/5/b/5bf065624a7b7/stc-14-izs-amok.wups4p2ahm.pdf>

⁴ <https://www.bozpinfo.cz/skolni-urazy-jejich-odskodnovani>

⁵ <https://www.msmt.cz/file/38377>

Povodeň: Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, Povodeň je přechodné výrazné zvýšení hladiny vodních toků nebo jiných povrchových vod, při kterém voda již zaplavuje území mimo koryto vodního toku. Přechodné výrazné stoupaní vodní hladiny konkrétního vodního toku, při kterém se voda z koryta vylévá, způsobuje následné zaplavení bezprostředního i blízkého okolí vodního toku, ohrožuje životy a majetek, devastuje životní prostředí a působí značné materiální škody. Povodeň je i stav, kdy voda může způsobit škody tím, že z určitého území nemůže dočasně přirozeným způsobem odtékat nebo její odtok je nedostatečný, případně dochází k zaplavení území při soustředěném odtoku srážkových vod. Povodeň může být způsobena přírodními jevy, zejména táním, dešťovými srážkami nebo chodem ledů (přirozená povodeň), nebo jinými vlivy, zejména poruchou vodního díla, která může vést až k jeho havárii (protržení) nebo nouzovým řešením kritické situace na vodním díle (zvláštní povodeň). Povodňové stupně aktivity: I. stupeň – stav bdělosti, II. stupeň – stav pohotovosti, III. stupeň – stav ohrožení.⁶

1.1 Role učitele při zajišťování bezpečí ve škole

V následující kapitole podávám požadavky na pedagoga v oblasti bezpečnostně právního povědomí.

Pedagog je v dnešní době zodpovědný nejen vzdělávání žáků, ale je zodpovědný i za bezpečnost, pedagog se může ocitnout v situaci, kdy bude třeba jeho krizová intervence. Školu může v dnešní době postihnout celá řada situací, které ohrožují bezpečnost žáků i pedagogů. Znalost bezpečnostních hrozeb, může pomoci při včasném a správném rozhodnutí pedagoga, těmto situacím předcházet, nebo dokonce zabránit.⁷

Ministerstvo vnitra ve svém dokumentu Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2025 s výhledem do roku 2030 tuto situaci na straně 18 popisuje takto: „Ochrana životů, zdraví, životního prostředí a majetkových hodnot je jednou ze základních povinností, ke které se stát zavazuje. Do doby příjezdu složek IZS, je však občan odkázán zejména na své vlastní schopnosti a dovednosti, které tak mohou velmi významně ovlivnit výsledné dopady vzniklé situace. Navíc mohou nastat mimořádné okolnosti, kdy budou v mnohem větší míře kladeny nároky na jeho schopnost pomoci sobě a druhým.

Příprava obyvatelstva je v současné době realizována ve dvou rovinách. Základem je pravidelné vzdělávání žáků a studentů v rámci standartního vzdělávacího procesu. Kromě něj jsou dále realizovány projekty, programy a akce, které na výuku navazují, rozvíjejí a doplňují ji a slouží pro cílové skupiny, které již neprochází standartním vzdělávacím procesem.“

Jak z uvedeného textu vyplývá, škola potažmo pedagog, který má za žáky zodpovědnost je ten, kdo musí správně rozhodnout a minimalizovat následky vzniklé situace do příjezdu složek IZS, avšak je bezpodmínečně nutné zapojit do problematiky bezpečnosti i žáky, neboť pravidelným nácvikem bezpečnostních postupů (např. požární poplach, první pomoc, prevence kriminality, bezpečnosti silničního provozu) je snadnější pro pedagoga zvládnout danou situaci, protože žáci budou vědět co se po nich chce a co mají dělat, což je v krizové situaci nejzásadnější.

---

⁶ <https://www.mvcr.cz/clanek/povoden.aspx>

⁷ (PhDr. Miroslava Kovaříková, 2020)

Dokument dále na straně 18 a 19 hodnotí dosavadní implementaci bezpečnostních problematik do systému vzdělávání, kterou má na starosti resort Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Zmiňuje i šetření České školní inspekce ČR. – „Bezpečnostní témata obsažená v rámcových vzdělávacích programech jsou však včleněna do dílčích vzdělávacích programů, což při vytváření školního vzdělávacího programu a následně individuálních vzdělávacích plánů přináší značné nároky na zpracovatele. Takováto roztržitost přístupů se jeví jako krajně neefektivní, jak dokládá např. i výběrové šetření České školní inspekce. (Česká školní inspekce ČR – Výběrové zjišťování výsledků žáků 5. a 9. tříd ZŠ – závěrečná zpráva.) Na tuto skutečnost reflektuje koncepce tím, že si zadala úkol do roku 2025. „Vytvořit v rámci vzdělávacích programů pro základní a středoškolské vzdělávání samostatnou oblast / „Výchova k bezpečnosti“ / a zahájit její realizaci.“

1.2 Legislativa pro školy

Následující kapitola přináší seznámení se základními dokumenty, které řeší problematiku bezpečnosti ve škole.

Od přírodních katastrof po výskyt rizikového chování, vždy je třeba včasný zásah, avšak rozdílného charakteru. Bezpečnostní problematiku bezpečnosti ve školách a školských zařízeních, práv a povinností pedagogických pracovníků při dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví dítěte, krizových stavů ve škole či povinnosti školy v oblasti primární prevence rizikového chování řeší 186 norem, které nejsou dostupné na jednom místě a pro školu je složité aplikovat legislativní požadavky a metodická doporučení do praxe.⁸

- Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 104/1991 Sb., o sjednání práv Úmluvy dítěte
- Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání
- Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů
- Zákon č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů.
- Zákon č. 563/2014 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů.
- Norma ČSN 73 4400 – Prevence kriminality – řízení bezpečnosti při plánování, realizaci a užívání škol školských zařízení, která nabyla účinnosti 1. září 2016⁹

---

⁸ (PhDr. Miroslava Kovaříková, 2020)

⁹ (PhDr. Miroslava Kovaříková, 2020)

- Metodický pokyn MŠMT k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy č.j. 37 014/2005-25

Výčet všech zákonů norem nařízení a metodických pokynů je daleko obsáhlejší a jak již bylo uvedeno výše pro školské zařízení není vždy jednoduché aplikovat legislativní požadavky a metodické pokyny do praxe.

2 Běžná rizika

V následující kapitole probereme běžná rizika ve školních zařízeních i mimo ně. Od úrazů žáků, volání na tísňovou linku, vedení knihy úrazů, poskytování zdravotní péče.

Školy zajišťují bezpečnost a ochranu zdraví žáků při vzdělávání a výchově činnostech s ním přímo souvisejících a při poskytování školských služeb. V běžném provozu školy to znamená vyhledávat, posuzovat a zhodnocovat rizika spojená se vzděláním a provádět opatření k prevenci rizik. A to zejména u aktivit v jednotlivých vzdělávacích oborech, přesunů žáků v rámci školního vzdělávání, aktivit pořádaných školou. K zajištění bezpečnostních přesunů žáků v rámci školního vzdělávání patří k běžným povinnostem učitele. Škola zajišťuje tuto povinnost systémem dozorů. (PhDr. Miroslava Kovaříková, 2020)

Dozor začíná nejméně 20 minut před zahájením dopoledního vyučování a 15 min před odpoledním vyučováním, končí odchodem žáků ze školy po skončení vyučování. Pokud učitel doprovází žáky na akce konané mimo školu a místem pro shromáždění žáků není škola, začíná dozor 15 min před dobou shromáždění na určeném místě. Místo a čas shromáždění žáků a skončení akce musí škola oznámit nejméně jeden den před konáním akce, buď zákonným zástupcům, nebo přímo zletilým žákům.¹⁰ (PhDr. Miroslava Kovaříková, 2020 str. 36) Počty žáků, které má pedagog na starosti se u jednotlivých činností liší. Například: Vycházka třídy, která má více jak 25 dětí, tak s nimi musí jít dva dospělí. Na plavání může mít pedagog nanejvýš 15 plavců nebo 10 neplavců. Z příkladu je patrné, že čímž nižší potencionální riziko při činnosti hrozí, tím může pedagog dohlížet na více žáků a naopak čím je vyšší riziko případného úrazu studentů, tím má pedagog na starost méně studentů a je potřeba zabezpečit více pedagogů, nebo třídu rozdělit na skupiny a vždy na činnost vzít pouze jednu skupinu. Žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, řeší § 11 vyhlášky č. 73/2005 Sb., Vyhláška o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

§11 z vyhlášky č. 73/2005 Sb.

(1) V jedné skupině žáků se zdravotním postižením při koupání a plaveckém výcviku neplavců se zdravotním postižením připadají na 1 pedagogického pracovníka nejvýše 4 žáci; vyžaduje-li to zdravotní stav žáka, je možné ve škole při zdravotnickém zařízení a s žáky s těžkým zdravotním postižením konat plavecký výcvik individuálně.

---

¹⁰ (PhDr. Miroslava Kovaříková, 2020)

(2) Lyžařský výcvik provádí 1 pedagogický pracovník s nejvýše 8 žáky se zdravotním postižením. U žáků slabozrakých a žáků s tělesným postižením připadá na 1 pedagogického pracovníka nejvýše 6 žáků, u žáků nevidomých na 1 pedagogického pracovníka připadá 1 žák.

(3) Přesahuje-li počet žáků při akci mimo místo, kde se uskutečňuje vzdělávání¹², počet žáků stanovený na příslušnou třídu nebo skupinu, zabezpečí ředitel školy dozor další zletilé osoby, která je způsobilá k právním úkonům a je v pracovněprávním vztahu k právnické osobě, která vykonává činnost školy.

(4) Ředitel speciální školy může pro žáky se zdravotním postižením zajistit léčebně preventivní a rehabilitační péči.¹¹

2.1 Úrazy žáků

Úrazem se rozumí takový úraz, který se stal při vzdělávání nebo s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb. Úrazem tedy není úraz, který se stane na cestě do školy a zpět, nebo na cestě na místo nebo cestou zpět, jež bylo určeno jako shromaždiště mimo prostory školy při akcích konaných mimo školu.¹²

Odpovědnost za újmu způsobenou žákům základních uměleckých škol, je stanoveno v § 391 zákona č. 262/2006 Sb. zákoník práce.:

§ 391

(1) Žáci střední školy, konzervatoře a jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky nebo studenti vyšší odborné školy odpovídají právnické osobě vykonávající činnost dané školy nebo školského zařízení nebo právnické nebo fyzické osobě, na jejichž pracovištích se uskutečňuje praktické vyučování, za škodu, kterou jí způsobili při teoretickém nebo praktickém vyučování anebo v přímé souvislosti s ním. Pokud ke škodě došlo při výchově mimo vyučování ve školském zařízení nebo v přímé souvislosti s ní, odpovídají žáci nebo studenti za škodu právnické osobě vykonávající činnost tohoto školského zařízení. Studenti vysokých škol odpovídají vysoké škole za škodu, kterou jí způsobili při studiu nebo praxi ve studijním programu uskutečňovaném vysokou školou nebo v přímé souvislosti s nimi. Pokud ke škodě došlo při studiu nebo praxi nebo v přímé souvislosti s nimi u jiné právnické osoby nebo fyzické osoby, odpovídají studenti právnické nebo fyzické osobě, u níž se studium nebo praxe uskutečňovaly.

(2) Za škodu, která vznikla dětem v mateřských školách, žákům základních škol a základních uměleckých škol při vyučování nebo v přímé souvislosti s ním, odpovídá právnická osoba vykonávající činnost dané školy; při výchově mimo vyučování ve školském zařízení nebo v přímé souvislosti s ní odpovídá za škodu právnická osoba vykonávající činnost daného školského zařízení.

(3) Příslušná právnická osoba vykonávající činnost školy odpovídá žákům středních škol, konzervatoří a jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky a studentům vyšších odborných škol za škodu, která jim vznikla porušením právních povinností nebo úrazem při teoretickém a praktickém vyučování ve škole nebo v přímé souvislosti s ním. Došlo-li ke škodě při praktickém vyučování u právnické nebo fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, odpovídá za škodu právnická nebo fyzická osoba, u níž se praktické vyučování uskutečňovalo. Došlo-li ke škodě při výchově mimo vyučování ve školském zařízení nebo v přímé souvislosti s ní, odpovídá za škodu právnická osoba

---

¹¹ <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2005-73>

¹² (PhDr. Miroslava Kovaříková, 2020)

vykonávající činnost daného školského zařízení. Vykonává-li činnost školy nebo školského zařízení organizační složka státu nebo její součást, odpovídá za škodu jménem státu tato organizační složka státu.

(4) Příslušná vysoká škola odpovídá studentům vysokých škol za škodu, která jim vznikla porušením právních povinností nebo úrazem při studiu nebo praxi ve studijním programu uskutečňovaném vysokou školou nebo v přímé souvislosti s nimi. Pokud ke škodě došlo při studiu nebo praxi nebo v přímé souvislosti s nimi u jiné právnické osoby nebo fyzické osoby, odpovídá právnická nebo fyzická osoba, u níž se studium nebo praxe uskutečňovaly.

(5) Příslušná právnická osoba vykonávající činnost školského zařízení odpovídá fyzické osobě s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou a fyzickým osobám v preventivně výchovné péči za škodu, která jim vznikla porušením právních povinností nebo úrazem při uskutečňování této činnosti nebo v přímé souvislosti s ní.¹³

Pokud dojde k úrazu, je nutné poskytnout první pomoc, proti případnému šoku se aplikuje pravidlo 5 T první pomoci, Ticho – je nutné okolo postiženého zajistit klid také jeho samotného udržovat v klidu, Teplo – postiženému zajistíme tepelný komfort, pozor i v létě může dojít k podchlazení, Tekutiny – pouze otíráme rty, nadáváme pít, Tíšení bolesti – znehybněním zraněných končetin, zastavení krvácení, Transport – zajistit odborný převoz do nemocnice.¹⁴ Je-li zranění většího rozsahu nebo není-li pedagog schopen poskytnout adekvátní první pomoc vzhledem k typu zranění je nutné volat zdravotnickou záchrannou službu na telefonním čísle 155 (popřípadě 112), na kterou volá pedagog, popřípadě určená osoba či žák, kterou pedagog určil, protože pedagog poskytuje první pomoc. Pro pedagoga je důležité rozdělit úkoly například: ty volej 155, dej telefon na hlasitý odposlech a nezavěšuj telefon, ty dojdi k hlavnímu vchodu a počkej na záchranáře dovedeš je sem, vy dva doneste deku, popřípadě žíněnku apod. tento direktivní postup se velice osvědčuje v krizové situaci, protože nejen u žáků se může projevit šok a jen koukají co se děje, pokud by pedagog řekl zavolejte někdo záchrannou službu 155 tak je vysoká pravděpodobnost, že jí nikdo nezavolá. Na lince 155 je nutné nahlásit tyto informace: Místo kde se nalézáte, komu sanitku voláte, co se stalo.¹⁵ Tyto informace jsou pro operátorku nesmírně důležité, operátorka odborně provede osoby, které poskytují první pomoc až do příjezdu sanitního vozu rychlé zdravotnické služby, proto je nutné dát telefon na hlasitý odposlech a neukončovat hovor. Hovor vždy ukončí operátorka na tísňové lince. Po příjezdu záchranářů je určená osoba, popřípadě žáci co nejrychleji dovedou na místo, kde je zraněný žák. Pedagog, popřípadě osoba, která poskytuje první pomoc jí poskytuje do té doby, než dostane pokyn od záchranářů, že zraněného přebírají. Je častým omylem přestat poskytovat první pomoc při příjezdu zdravotníků, protože oni potřebují čas na zhodnocení situace a začnou si připravovat zdravotnický materiál.

Škola o úrazu žáka a přijatých opatřeních neprodleně informuje zákonného zástupce žáka.

---

¹³ <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-262#cast11>

¹⁴ <https://junior.rozhlas.cz/nauc-se-5t-8051444>

¹⁵ <https://www.zzshmp.cz/prvni-pomoc/volani-na-linku-155/>

2.2 Evidence úrazů

Evidenci úrazů řeší vyhláška č. 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů.¹⁶ Škola má za povinnost evidovat úrazy žáků v knize o úrazu.

§ 1 Kniha úrazů

(1) V knize úrazů se evidují všechny úrazy dětí, žáků a studentů (dále jen "úraz"), ke kterým došlo při činnostech uvedených v § 29 odst. 2 školského zákona, a to nejpozději do 24 hodin od okamžiku, kdy se škola nebo školské zařízení o úrazu dozví.

(2) V knize úrazů se uvede

- a) pořadové číslo úrazu,
- b) jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození zraněného,
- c) popis úrazu,
- d) popis události, při které k úrazu došlo, včetně údaje o datu a místě události,
- e) zda a kým byl úraz ošetřen,
- f) podpis zaměstnance právnické osoby vykonávající činnost školy nebo školského zařízení, který provedl zápis do knihy úrazů,
- g) další údaje, pokud jsou potřebné k sepsání záznamu o úrazu.

(3) Osobní údaje, které jsou součástí knihy úrazů, mohou být zpracovávány pouze za účelem evidence úrazů, popřípadě jako podklad pro vyhotovení záznamu o úrazu.

§ 2 Záznam o úrazu

(1) Záznam o úrazu škola nebo školské zařízení vyhotovuje, jde-li o

- a) úraz, jehož důsledkem byla nepřítomnost dítěte, žáka nebo studenta (dále jen "žák") ve škole nebo školském zařízení zasahující alespoň do 2 po sobě jdoucích vyučovacích dnů, nebo
- b) smrtelný úraz; smrtelným úrazem se pro účely této vyhlášky rozumí takové poškození zdraví, které způsobilo smrt po úrazu nebo na jehož následky žák zemřel nejpozději do jednoho roku od vzniku úrazu.

(2) Záznam o úrazu se vyhotoví na formuláři, jehož vzor je uveden v příloze k této vyhlášce.

(3) Na žádost zákonného zástupce žáka, zletilého žáka nebo orgánu uvedeného v § 4 škola nebo školské zařízení bezodkladně vyhotoví záznam i o úrazu, který není uveden v odstavci 1.

(4) Škola nebo školské zařízení vyhotoví o úrazu, který není uveden v odstavci 1, záznam, pokud je pravděpodobné, že žákovi bude poskytnuta náhrada za bolest a ztížení společenského uplatnění způsobené úrazem.

(5) Jedno vyhotovení záznamu o úrazu předá škola nebo školské zařízení zletilému žákovi, v případě nezletilého žáka jeho zákonnému zástupci.

(6) Škola nebo školské zařízení bez zbytečného odkladu aktualizuje záznam o úrazu

- a) pokud byla poskytnuta náhrada za bolest nebo náhrada za ztížení společenského uplatnění způsobené úrazem, nebo
- b) v případě smrtelného úrazu, pokud k úmrtí došlo po vyhotovení záznamu o úrazu.

§ 3 Hlášení úrazu

(1) O úrazu nezletilého žáka podá škola nebo školské zařízení bez zbytečného odkladu hlášení jeho zákonnému zástupci.

---

¹⁶ <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2005-64>

(2) Nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že v souvislosti s úrazem byl spáchán trestný čin nebo přestupek, nebo jedná-li se o smrtelný úraz, podá škola nebo školské zařízení bez zbytečného odkladu hlášení místně příslušnému útvaru Policie České republiky.

(3) O úrazu podá škola nebo školské zařízení bez zbytečného odkladu hlášení pojišťovně, u které je škola nebo školské zařízení pojištěno pro případ své odpovědnosti za škodu vzniklou na životě a zdraví žáků, pokud škola nebo školské zařízení má takové pojištění sjednáno.

(4) Škola nebo školské zařízení bez zbytečného odkladu podá hlášení o úrazu podle § 2 odst. 1 a 4 také příslušnému oblastnímu inspektorátu práce, popřípadě příslušnému obvodnímu báňskému úřadu, pokud k úrazu došlo při praktickém vyučování žáků středních škol nebo praktické přípravě studentů vyšších odborných škol.

§ 4 Zasílání záznamu o úrazu

(1) Záznam o úrazu podle § 2 odst. 1 písm. a) odst. 4 zasílá škola nebo školské zařízení za uplynulý kalendářní měsíc, nejpozději do pátého dne následujícího měsíce,

a) zdravotní pojišťovně žáka

b) České školní inspekci

(2) Záznam o smrtelném úrazu zasílá škola nebo školské zařízení do 5 pracovních dnů po podání hlášení podle § 3 nebo aktualizaci záznamu podle § 2 odst. 6 písm. b)

a) zřizovateli,

b) zdravotní pojišťovně žáka,

c) České školní inspekci

d) místně příslušnému útvaru Policie České republiky.

(3) Škola a školské zařízení zasílají záznamy o úrazu a jejich aktualizaci též zřizovateli na základě jeho písemné výzvy.

(4) Podle odstavců 1 a 2 se nepostupuje, jedná-li se o aktualizaci záznamu o úrazu podle § 2 odst. 6 písm. a). Škola nebo školské zařízení vždy k 30. září vyrozumí Českou školní inspekci o aktualizacích záznamů o úrazu podle § 2 odst. 6 písm. a) v uplynulém školním roce. Vyrozumění podle věty druhé obsahuje pořadové číslo a školní rok vyhotovení každého záznamu o úrazu, který byl v uplynulém školním roce aktualizován, a údaj o důvodu aktualizace.

(5) Záznam o úrazu a vyrozumění o aktualizacích záznamů o úrazu podle odstavce 4 se zasílá České školní inspekci v elektronickém formuláři.

2.3 Zajištění zdravotních služeb ve školách a školských zařízeních

Novelizace zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování. Umožňuje od 1.1.2022 na základě indikace praktického lékaře pro děti a dorost poskytovat poskytovatelům domácí péče zdravotní služby dětem ve školách. Rozšířením vlastního sociálního prostředí o školy bude umožněno poskytováním zdravotních služeb ve škole poskytovatelem zdravotních služeb dětem, které sami nedokáží provést zdravotní výkon (podávání léku, aplikace inzulínu atd.) Škola zajistí poskytovateli zdravotních služeb vstup do školy a zajistí pro poskytnutí zdravotních služeb prostor (místnost).

V případě využívání výše uvedené nové právní možnosti zajištění zdravotních výkonů škol anebo školské zařízení samo zdravotnického pracovníka nezajišťuje, pouze mu musí umožnit poskytování zdravotních služeb v prostorách školy. Pokud v daném

místě nebude možné službu poskytovatele domácí péče využít, platí ve vztahu k provádění takových výkonů pedagogickým pracovníkem dřívější stanovisko. Podle vyjádření Ministerstva zdravotnictví podání nebo aplikace léku nebo provedení ošetřovatelského výkonu (např. odsátí tracheostomie) pedagogickými pracovníky na úrovni tzv. „rodinné péče“ nebo „edukované osoby“ v době, kdy mají dítě v péči (např. doba vyučování), kdy jinak tuto péči provádí rodič v domácím prostředí, a to na základě dohody s rodiči dítěte, je na odpovědnosti konkrétního pedagogického pracovníka, a to včetně odpovědnosti za případné poškození zdraví dítěte v případě např. chybného podání léku (opomenutí, záměna) nebo provedení výkonu. To samozřejmě nevylučuje možnost, aby potřebný zdravotní výkon na základě dohody se zákonným zástupcem provedl pedagogický pracovník, ovšem se všemi případnými důsledky vyplývajícími z chybného provedení zdravotního výkonu. V žádném případě však nelze takové jednání na pedagogických pracovnících vynucovat ať už ze strany zaměstnavatele nebo ze strany rodičů. Nejedná se o úkony, které může zaměstnavatel pedagogovi jednostranně nařídít. Vše výše uvedené nijak nezasahuje do povinnosti poskytnout laickou první pomoc ani neřeší situaci, kdy je třeba pouze dohled na dítě, které si bere lék samo, dohled u příjmu stravy, dohled u aplikace inzulínu. Povinnost poskytnutí první pomoci škola naplní zavoláním rychlé záchranné služby (155) a řízením se pokynů operátora, který je pro tyto případy vyškolen. MŠMT, 21. 12. 2021¹⁷

3 Dopravní bezpečnost

Následující kapitola přibližuje základy dopravní bezpečnosti dětí ve školách, i na akcích pořádané školou mimo školu. Pohyb na pozemní komunikaci, přepravu veřejnou dopravou.

Za bezpečnost žáků při akcích organizovaných školou mimo budovu školy zodpovídá příslušný pedagogický pracovník. Škola je povinna zajistit poučení žáků a jejich podrobné instruování o možném ohrožení zdraví a bezpečnosti, a to formou, která je přizpůsobena jejich rozumovému vývoji tak, aby bylo zřejmé, že dítě ví, co se po něm žádá. Škola má povinnost připravit vnitřní směrnice pro tyto akce a pedagog má povinnost se s nimi seznámit a postupovat podle nich. (Miroslava Kovaříková, 2020 strana 44)

Pohyb po komunikacích řeší zákon 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a pedagog se jím musí řídit, například pokud jde třída po komunikaci musí jít při pravém okraji vozovky, neboť je třída brána jako organizovaný útvar chodců. Toto pravidlo se nevztahuje na skupinu předškolních dětí, které jsou brány jako organizovanou skupinu chodců a pohybují se při levém okraji vozovky.¹⁸ Během přesunu školní skupiny je nutné zabezpečit, aby nikdo nehrál na mobilním telefonu hry nebo poslouchal hudbu, neboť i při přesunu na chodníku hrozí případné nebezpečí od nehody automobilů po uklouznutí na namrzlém chodníku. Se žáky vždy dodržujeme všechny bezpečnostní předpisy přecházíme na místech k tomu určených, avšak nikdy nespoléháme na absolutní přednost, vždy je nutné rozhlédnout se a navázat oční kontakt s řidičem a až poté vstoupit na přechod. Na přechodu neběháme, ale jdeme při pravé

---

¹⁷ <https://www.edu.cz/sdeleni-msmt-a-mzd-k-zajisteni-zdravotnich-sluzeb-ve-skolach-a-skolskych-zarizenich/>

¹⁸ (PhDr. Miroslava Kovaříková, 2020)

straně přechodu. Pokud se nalézáme v místě, kde není přechod pro chodce volíme k přechodu komunikace co nejkratší cestu, kolmo na komunikaci a pouze v přehledném úseku komunikace.¹⁹ Pedagog musí mít neustále přehled o počtu žáků a kde se žáci pohybují.

3.1 Přeprava veřejnou dopravou

Pedagog nese plnou odpovědnost za přepravu a pořádek v dopravním prostředí. Žáci musí nastupovat a vystupovat organizovaně, co nejrychleji a nejbezpečněji, vždy pohromadě. Pedagog při nastupování, vystupování nebo přestupování mezi dopravními prostředky, vždy provede kontrolu počtů. (Miroslava Kovaříková, 2020)

4 Požární ochrana

Tato kapitola je zaměřena na požární bezpečnost na školách, prevenci, evakuaci.

Za požár se považují mimořádné události, definované dle § 1 písm. m) vyhlášky č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci). "Požárem se rozumí každé nežádoucí hoření, při kterém došlo k usmrcení nebo zranění osob nebo zvířat, ke škodám na materiálních hodnotách nebo životním prostředí a nežádoucí hoření, při kterém byly osoby, zvířata, materiální hodnoty nebo životní prostředí bezprostředně ohroženy". Za požár ve smyslu uvedené definice se také považují výbuchy směsi hořlavých plynů nebo par hořlavých kapalin či prachů s plynným oxidantem.²⁰

Pravidelná protipožární školení by měla být součástí školní výuky, neboť informovaní žáci a proškolení zaměstnanci školy budou lépe reagovat a vědět co dělat v případě vyhlášení evakuace či zpozorování požáru a kde naleznou hasící přístroj a jak se používá.²¹

Škola zpracovává požární poplachovou směrnici, tu upravuje § 32 vyhlášky č. 246/2001 Sb., o požární prevenci.

Obsah požární poplachové směrnice:

Požární poplachová směrnice musí obsahovat níže uvedené informace:

1. Povinnosti při zjištění požáru: jak má postupovat osoba, která zaznamená požár – způsob, místo a ohlášení požáru
2. Způsob ohlášení požáru: způsob, jak zaměstnancům vyhlásit požární poplach, případně, jak ho ohlásit jednotce hasičského záchranného sboru
3. Povinnosti po vyhlášení požárního poplachu: jak má postupovat osoba při hlášení požárního poplachu – evakuace, zdolávání)
4. Ohlášení v mimo-pracovní době: kdo ohlašuje požár, když k němu dojde v mimopracovní době (není ze zákona povinné)
5. Důležitá telefonní čísla: telefonní čísla na ohlašovnu požáru

---

¹⁹ (PhDr. Miroslava Kovaříková, 2020)

²⁰ <http://www.hzsmsk.cz/prevence/StatDef.htm>

²¹ (PhDr. Miroslava Kovaříková, 2020)

telefonní čísla na tísňovou linku, telefonní čísla na pohotovostní a havarijní službu dodavatelů elektřiny, plynu a vody²²

Při požární evakuaci je důležité zachovat chladnou hlavu, řídit se naučenými signály poslouchat pedagoga a organizovaně po únikových cestách opustit objekt na předem určené shromaždiště. Je nutné uvědomit si, že život a zdraví je přednější než věci materiální povahy, proto zanecháváme věci tak jak jsou a co nejrychleji opouštíme ohroženou oblast. Pedagog odchází ze třídy jako poslední, aby se přesvědčil, že ve třídě nikdo nezůstal a při příchodu na shromaždiště znovu přepočítá žáky. V souvislosti s inkluzí je potřeba počítat s žáky s nižší fyzickou zdatností a psychickými problémy, u kterých může zvýšený pocit strachu zapříčinit psychickou imobilitu. (PhDr. Miroslava Kovaříková, 2020 str. 56) Únikové cesty musejí být jasně značené a nesmí na nich být žádná překážka.

5 Mimořádné události

Kapitola pojednává o mimořádných událostech přírodních vlivů, úniku nebezpečných látek, událostí antropogenního charakteru.

Termín mimořádná událost je velmi široký a zahrnuje mnoho různorodých událostí, které mohou být ohrožující a mohou mít, a často také bohužel mají, tragické důsledky. Mimořádnou událost zde chápeme ve smyslu zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, tedy jako „škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činnostmi člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací“.²³

Mimořádné události lze rozdělit do tří skupin:

- Mimořádné události způsobené přírodními vlivy (povodně, zemětřesení, sesuvy půdy, lesní požáry, tornáda)
  - Havárie – chemické, radiační, ropné
  - Antropogenní mimořádné události – teroristické činy, zháňství
- (PhDr. Miroslava Kovaříková, 2020 str. 68)

Informace o charakteru nebezpečí dostane pedagog v případě vyučování ve škole od svého zaměstnavatele. V případě akce pořádané školou mimo budovu školy, lze aktuální informace získat na příslušném obecním úřadě, na webových stránkách záchranných složek.²⁴ Popřípadě většího rozsahu mimořádné události i na stránkách veřejnoprávních médií např. www.irozhlas.cz

Aktuální výstrahy počasí přináší portál <https://www.chmi.cz> jedná se o stránky Českého hydrometeorologického ústavu, který vydává aktuální přehled počasí a výstrahy spojené s počasím pro jednotlivé lokality. Při pobytu v horském prostředí ať již při lyžařském výcviku nebo při výletu sledovat <https://www.horskaslužba.cz> která vydává lavinové a jiné výstrahy pro danou lokalitu.

---

²² <https://www.dokumentacebozp.cz/aktuality/pozarni-poplachove-smernice-co-musi-obsahovat/>

²³ <https://www.policie.cz/clanek/informace-pro-osoby-zasazene-mimoradnou-udalosti.aspx>

²⁴ (PhDr. Miroslava Kovaříková, 2020)

5.1 Mimořádné události způsobené přírodními vlivy

Bouřka, silný vítr, vichřice, povodně to jsou události, které ohrožují žáky především na výletech, zotavovacích akcích, školách v přírodě. Je nutné, aby pedagog pečlivě plánoval místa výletu, dále je potřeba zjistit informace o bezpečnosti místa, pečlivě naplánovat aktivity s ohledem na fyzickou a rozumovou vyspělost žáků.²⁵

5.1.1 Chování za bouřky

Blesk je silný elektrický výboj vzniklý v atmosféře. Úder blesku lze chápat jako zkrat mezi mrakem a zemí, kdy se výboj sestupující z mraku setká s výbojem ze země. Takový výboj o několika desítkách tisíc ampér a teplotě tisíců stupňů Celsia může nejen způsobit požár, ale kvůli tzv. přepětovým impulsům zapříčinit i značné škody na elektrických a elektronických přístrojích a zařízeních, zranit či usmrtit lidi.²⁶

Pokud jsou žáci v budově, chrání budovu bleskosvod, který se umísťuje na nejvyšší bod budovy a je spojený silným vodičem se zemí.²⁷

Při pobytu v budově za bouřky platí tyto zásady:

- Zavřít okna
- Zdržovat se uprostřed místnosti na suchém místě, dále od kamen, vodovodu, elektrického vedení, zásuvek, elektrických spotřebičů
- Nemanipulovat s elektrickými přístroji, vypnout je ze sítě
- Nesahat na zařízení koupelen, kovové vodovodní a odpadové trubky mohou vést elektřinu
- Nepouštět vodu

(PhDr. Miroslava Kovaříková, 2020 str. 70)

Hasičský záchranný zbor vydal na svých stránkách následující doporučení:

Co dělat, když nás venku zastihne bouřka?

- během bouřky nevycházejme zbytečně ven a raději si neplánujme výlety, pokud předpověď hlásí výskyt bouřek
- pokud se v době bouřky nacházíme venku, snažme se schovat. Bezpečný úkryt před bleskem poskytují budovy, zejména velké objekty s ocelovou nebo železobetonovou konstrukcí, obecně pak veškeré stavby chráněné hromosvodem. V přírodě se můžeme schovat v hustém lese a háji, nižším porostu nebo úzkém údolí

---

²⁵ (PhDr. Miroslava Kovaříková, 2020)

²⁶ <https://www.hzscr.cz/clanek/jak-se-chovat-behem-bourky-a-jak-ochranit-obydli-pred-udem-blesku.aspx>

²⁷ (PhDr. Miroslava Kovaříková, 2020)

- naopak se rozhodně neschovávejme pod osamělými stromy, na okraji lesa, pod převisy nízkých skal, či v menších staveních bez hromosvodu (např. staré hájence). V bezpečí nejsme ani ve stavení s porušenou statikou (např. zpustlé polorozpadlé objekty), kde v případě úderu blesku hrozí další narušení zdiva a zřícení
- největší nebezpečí zásahu bleskem hrozí při pobytu v otevřeném terénu a na vyvýšených místech, v bezprostřední blízkosti železných konstrukcí (sloupy elektrického vedení), vysokých osamocených stromů nebo vodních ploch. Nikdy se za bouřky neopírejme o zeď či skalní stěnu
- během bouřky nezůstáváme na kopcích a holých pláních. Překvapí-li nás bouřka na rozlehlé holé pláni, rozhodně nepokračujeme dál v chůzi a nezůstáváme ve skupině. Nejbezpečnějším řešením je přečkat bouřku v podřepu s nohama a rukama u sebe – na zem si rozhodně nelehejme
- blesk je silný elektrický výboj atmosférického původu, velké nebezpečí hrozí při koupání, windsurfingu, plavbě v lodce, příliš bezpečné není ani telefonování, či práce s elektrickými a plynovými spotřebiči
- nezdržujeme se v blízkosti potoků nebo na podmáčené půdě. Vhodný úkryt nepředstavuje ani stan či malá jeskyně ve skále. Sezení na izolační podložce (karimatka, batoh) vás před přímým zásahem blesku nechrání
- za bouřky venku nepřenášejme kovové předměty – fungují jako hromosvod. Stojí za to si připomenout případ z roku 2005, kdy úder blesku připravil o život golfistu, který se hře věnoval i během bouřky. Ačkoliv za bouřky si většinou na nedostatek větru nemůžeme stěžovat, není vhodné ani pouštění draků
- při pobytu v přírodě během bouřky neutíkejme ani se neschovávejme pod osamocenými stromy, v obou případech by vás blesk mohl zasáhnout
- bouřka je nejvíce nebezpečná do vzdálenosti 3 km (tj. zhruba 9 sekund mezi hřměním a bleskem), ale v bezpečném úkrytu raději zůstaňme až do doby, než bude bouře alespoň 10 km vzdálená (tj. zhruba 30 sekund mezi hřměním a bleskem)
- při hledání úkrytu před bouřkou pamatujme také na to, že ji doprovází nejen blesky, ale často i silný vítr, který také představuje riziko. Proto se držme v bezpečné vzdálenosti od vysokých stromů (hrozí vývraty, nebezpečné odletující větve mohou způsobit vážná zranění), nebo sloupů elektrického vedení (shozené dráty mohou být stále po proudu)
- pokud nás zastihne bouřka v automobilu, nemusíme se blesku příliš obávat. Jestliže necháme okna i dveře zavřená, poskytne nám plechová karoserie spolehlivou ochranu. V případě silných nárazů větru však dávejme pozor na padající stromy či větve, je rovněž třeba přizpůsobit rychlost a styl jízdy extrémním povětrnostním podmínkám, popř. zcela zastavit a přečkat nepřízeň počasí v autě zaparkovaném na bezpečném místě
- pokud jsme v budově, během bouřky se raději zdržujeme na suchém místě a dále od vodovodu, kamen, elektrospotřebičů, zásuvek a telefonu. Nezapomeňme zavřít okna a odpojit z elektriny televizor a další přístroje, jejichž součástí je obrazovka
- během bouřky dávejme pozor na vodu a všechny látky, které snadno vodí elektrinu. Když však přece jen dojde k nehodě, první pomoc při úrazech bleskem je stejná jako při ostatních úrazech způsobených elektrickým proudem

a při popáleninách. Podle stavu zraněného bývá často nezbytné zahájit resuscitaci a provést protišoková opatření.²⁸

5.1.2 Chování při silném větru

Při silném větru jsou důležité následující zásady:

- Uvědomte si, že největší hodnotu má lidský život a zdraví a až potom záchrana majetku.
- Nezdržujte se v blízkosti větších stromů.
- Ve městě omezte pohyb kolem vyšších budov, u kterých hrozí stržení střešní krytiny (tašky, plechy).
- Dávejte pozor na možnost pádu elektrického vedení.
- Za jízdy autem snižte přiměřeně rychlost nebo zastavte (větrné poryvy mohou auto učinit neovladatelné a hrozí také zvýšené nebezpečí střetu s překážkou na silnici).
- Schovejte se v budově s nenarušenou statikou.
- Nechodte do lesa.
- Sledujte vývoj situace ve sdělovacích prostředcích.
- Připravte si baterku, svíčku, případně rádio na baterky pro případ výpadku proudu.
- Doma nezapomeňte zavřít okna, odstraňte nebo upevněte volně uložené předměty, které mohou v důsledku větru ohrožovat okolí (truhlíky, květináče, zahradní nábytek atd.).
- Pokud je váš život, zdraví, popř. majetek v bezprostředním ohrožení, volejte hasiče na číslo 112 nebo 150.²⁹

5.2 Chování při havárii, úniku nebezpečných látek

Mimořádná, částečně nebo zcela neovladatelná, časově a prostorově ohraničená událost, například závažný únik, požár nebo výbuch, která vznikla nebo jejíž vznik bezprostředně hrozí v souvislosti s užíváním objektu nebo zařízení, v němž je nebezpečná látka vyráběna, zpracovávána, používána, přepravována nebo skladována, a vedoucí k vážnému ohrožení nebo k vážnému dopadu na životy a zdraví lidí, hospodářských zvířat a životní prostředí nebo k újmě na majetku.

(Zákon č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky a o změně zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých

---

²⁸ <https://www.hzscr.cz/clanek/jak-se-chovat-behem-bourky-a-jak-ochranit-obydli-pred-uderem-blesku.aspx>

²⁹ <https://www.hzscr.cz/clanek/web-informacni-servis-zpravodajstvi-2020-unor-vystraha-pred-silnym-vetrem-a-rady-co-delat.aspx>

zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií))³⁰

Pro pedagoga platí nikdy se nepřibližovat k místu havárie, žáky odvést co nej-dále od místa havárie, zavřít okna a dveře.³¹ Pokud jsou na místě jednotky IZS řídit se jejich pokyny.

V budově školy může dojít k úniku nebezpečných látek například v chemické laboratoři.³²

Pokud se pedagog nachází s žáky mimo budovu školy a poblíž není žádný úkryt, co nejrychleji ohrožené místo opustíme s ohledem na směr větru. Podle možností použijeme improvizované ochrany očí, dýchacích cest a povrchu těla, minimálně zakryjeme dýchací cesty kapesníkem či textilíí navlhčenými vodou. (Miroslava Kovaříková, 2020 str. 73-74)

5.3 Antropogenní mimořádné události – útok aktivního střelce

Aktivní střelec má za cíl v co nejkratším čase zabít co nejvíce lidí, bez určitého vzorce výběru oběti. Záměrně si vybírají místa s vysokou koncentrací osob (obchodní centra, náměstí, dopravní uzly, turisticky vyhledávané cíle, ale i školy, nemocnice). K útoku využívají různé druhy zbraní (střelné, bodné, výbušniny, vozidla). Neberou rukojmí, nevyjednávají. (Miroslava Kovaříková, 2020 str. 75)

Policie ČR vydala doporučení, jak se chovat v případě aktivního střelce. Tyto pravidla platí nejen ve škole, ale kdekoli se s tímto útokem setkáte. Tyto doporučení umístila Policie ČR i na <https://www.youtube.com/watch?v=3lerde6f9A0> jedná se o YouTubový kanál Policie ČR, ve kterém radí jak se v dané situaci chovat.

Utíkej, Schovej se, Bojuj

Utíkej:

- o Pokud máte možnost využít únikovou cestu, utečte!
- o Své osobní věci a cennosti nechte tam, kde jsou
- o Pokud je to možné, pomozte ostatním s útěkem

Varuj ostatní před vstupem do nebezpečné zóny, z bezpečí zavolejte na číslo 158

Schovej se:

- o Zamkněte nebo zablokujte dveře
- o Schovejte se za pevné předměty

---

³⁰ <https://www.mvcr.cz/clanek/zavazna-havarie.aspx>

³¹ (PhDr. Miroslava Kovaříková, 2020)

³² (PhDr. Miroslava Kovaříková, 2020)

- o Přepněte svůj telefon do tichého režimu, zůstaňte potichu

Varuj – Pokud to situace dovolí, volejte pomoc na čísle 158, nejdůležitější informace pro operátora: kde jste a co se děje

Bojuj:

- o Pokud je váš život v přímém ohrožení, bojujte!
- o Snažte se zneškodnit střelce
- o Jednejte rychle a násilně
- o Použijte jakékoliv předměty, které se dají využít jako zbraně
- o Jednejte maximálně efektivně³³

K výše uvedeným zásadám uvádím ještě rozšiřující rady od zásahové jednotky, která by případně prováděla zákrok proti aktivnímu střelci ve Středočeském kraji.

- o Když bude střelba do oken z venkovního prostoru schovat se za radiátory, obvodové zdivo budovy je silné a odolné proti standardní munici.
- o Snažit se zjistit co nejvíce informací o útočníku, co má na sobě jak vypadá, stručně jasně předat zasahující jednotce popřípadě na lince 158, snažit se zapamatovat časovou osu, střelba začala v čase, poté se přesunula na místo
- o Pokud jste ve třídě co nejrychleji zamknout zabarikádovat dveře, lehnout si od dveří do bezpečného prostoru, být potichu pokud vás útočník uslyší může střílet skrz dveře
- o Pokud se již dostane útočník do třídy tak začít bojovat, vzít židle kružítko cokoli máte po ruce a pomůže vám udělat obranu účinnější
- o Při vstupu zásahové jednotky do místnosti dodržovat jejich pokynů, nekřičet držet ruce viditelně a dělat vše na jejich pokyn
- o Pedagogové mají za úkol uklidňovat žáky, být co nejvíce potichu a spolupracovat jako tým, v případě, že se naskytne možnost opustit ohroženou oblast tak pomoci slabším a zraněným
- o Bylo by vhodné mít ve třídách a v prostorách školy rozmístěné panic button (nouzové tlačítko), tím vyhlásit poplach pro celou školu a varovat tím ostatní před nebezpečím, zejména u větších škol nemusí útok všichni zaznamenat. Protože činnost při aktivním střelci je jiná než například u požárního poplachu, tuto činnost nacvičovat a seznámit žáky s postupem jak se v dané situaci chovat

Případy aktivního střelce v České Republice za posledních 10 let.

Barbora Orlová – Její první útok na školní zařízení proběhl v květnu 2012, kdy napadla nožem družinářku základní školy v Havířově, která jí bránila, aby z jídelny odvedla sedmiletou školačku. Holčičku držela jako rukojmí, Orlovou zadržela zásahová jednotka. Vychovatelka utrpěla jedenáct bodných ran v horní části těla. Orlová nebyla

---

³³ <https://www.policie.cz/clanek/utikej-schovej-se-bojuj.aspx>

odsouzena, neboť ji byla diagnostikována paranoidní schizofrenie. Krajský soud v Ostravě jí uložil ústavní léčbu v Psychiatrické nemocnici v Opavě.³⁴ Dva roky nato už na svobodě a proto dne 14.10.2014 došlo k incidentu ve Žďáru nad Sázavou, kde 26 letá Barbora trpící paranoidní schizofrenií pronikla do šaten školské budovy, kde nožem napadla žačku tamní školy. Tohoto jednání si povšimnul 16 letý student Petr, který se pokusil útok odvrátit, přičemž utrpěl bodné zranění v oblasti hrudníku, kterému na místě podlehl. Barbora Orlová ve svém jednání pokračovala a bodnou zbraní následně pořežala i další studentku. Policisté při zákroku užili donucovací prostředek taser, čímž zastavili protiprávní jednání a ženu zadrželi.³⁵

Zdeněk Kovář – dne 24.2.2015 došlo na území ČR k jednomu z největších útoků na civilní obyvatelstvo, když 63 letý Kovář vstoupil do restaurace Družba v Uherském Brodě a bez jediného varování začal střílet legálně drženými zbraněmi. Již prvními výstřely z největší pravděpodobností usmrtil 7 zákazníků restaurace a servírku. Jen pár minut po střelbě se na tísňovou linku ozývá mnoho oznamovatelů. První hlídka obvodního oddělení bez balistické ochrany či dlouhých zbraní na místo přijíždí přibližně deset minut po oznámení. Poté co dojde k výstřelu na policisty, nastane tzv. barikádová situace, která bude trvat až do příjezdu zásahové jednotky. Policisté z důvodu ochrany rukojmích zajistí okolí restaurace a čekají na příjezd zásahové jednotky Brno přibližně hodinu a deset minut. Samotný zásah byl proveden téměř dvě hodiny od doby, kdy Kovář vstoupil do restaurace a je nalezeno 9 těl včetně útočnicka, který spáchal sebevraždu.³⁶

Ctirad Vitásek – dne 10.12.2019 navštívil ostravskou fakultní nemocnici Ctirad Vitásek, který se dle dostupných výpovědí potýkal s utkvělou představou, že trpí nemocí, se kterou mu v nemocnici nejsou schopni pomoci. Po sedmé hodině ranní vstoupí do čekárny traumatologie, ve které se nachází dostatečné množství lidí a bez jediného upozornění začne střílet nelegálně drženou krátkou zbraní do pacientů. Jeho činnost ukončí až prázdný zásobník. Vitásek nemocnici neprodleně opustí a i přes to, že se první hlídky k nemocnici dostaví již 5 minut po prvním oznámení, pachatel se na místě spáchání činu nenachází. Během několika dalších minut se na místo dostaví i Speciální pořádková jednotka, zásahová jednotka Moravskoslezského kraje a ostatní složky IZS a policejní posily z Jihomoravského kraje aj. I přes okamžitou reakci složek IZS si útok vyžádá na 7 obětí. Pátrání a dostatek informací nakonec policii dovedou k obci Děhylov, kde Vitásek spáchá sebevraždu ještě před zákrokem policie.³⁷

Zatím poslední útok aktivního střelce se odehrál dne 29.11.2021 v benešovské Nemocnici Rudolfa a Stefanie. Útočnick rok narození 1958, byl přivezen záchranou službou s příručním zavadlem na ambulanci interny, kde se měl podrobit vyšetření. Ze svého

---

³⁴ <https://www.novinky.cz/zena/styl/clanek/hrdinove-versus-sileni-vrazi-40347158>

³⁵ <https://www.epravo.cz/top/aktualne/aktivni-strelec-a-prvosledove-hlidky-policie-113274.html>

³⁶ <https://www.epravo.cz/top/aktualne/aktivni-strelec-a-prvosledove-hlidky-policie-113274.html>

³⁷ <https://www.epravo.cz/top/aktualne/aktivni-strelec-a-prvosledove-hlidky-policie-113274.html>

příručního zavazadla vytáhl nůž a plynovou zbraň a začal ohrožovat zdravotníky. Zdravotníci se zachovali přesně podle nacvičených postupů, utekli z místa a zamkli útočníka na ambulanci. Na místo byla povolána zásahová jednotka Středočeského kraje a Útvar rychlého nasazení. Těsně před jejich příjezdem byl útočník zpacifikován taserem. Po důkladném prohledání se u něho našli dvě plynové zbraně a dva nože. Momentálně útočník čeká ve vyšetřovací vazbě.³⁸ K tomuto útoku ještě jedna zajímavost rok před tímto útokem bylo v nemocnici provedeno cvičení Policie ČR na téma aktivní střelec.³⁹ A dle zasahujících policistů byla reakce zdravotnického personálu v celé nemocnici ukázková, neboť dodrželi všechny naučené postupy, i díky jim nebyl nikdo z personálu zraněn.

I tento útok a reakce ze strany zdravotníků ukazuje, jak je potřebné tuto situaci cvičit a žáky seznámit s případnou činností a vhodnou reakcí.

Každý případ aktivního střelce je individuální, ale informovaný člověk, vždy na danou situaci reaguje lépe.⁴⁰

---

³⁸ https://www.idnes.cz/praha/zpravy/benesov-pacient-police.A211130_114756_praha-pri-lohy_cun

³⁹ <https://www.policie.cz/clanek/ozbrojeni-utocnik-v-nemocnici.aspx>

⁴⁰ (PhDr. Miroslava Kovaříková, 2020)

PRAKTICKÁ ČÁST

6. Empirické šetření

Empirické šetření je zaměřeno na problematiku aktivního střelce ve škole. Aktivní střelec má za cíl v co nejkratším čase zabít co nejvíce lidí, bez určitého vzorce výběru obětí. Záměrně si vybírají místa s vysokou koncentrací osob (obchodní centra, náměstí, dopravní uzly, turisticky vyhledávané cíle, ale i školy, nemocnice). K útoku využívají různé druhy zbraní (střelné, bodné, výbušniny, vozidla). Neberou rukojmí, nevyjednávají. (Miroslava Kovaříková, 2020 str. 75) Z tohoto poznatku pro školy vyplývá nutnost zabezpečit vstup do budovy školy.

6.1 Empirické cíle a úkoly k šetření

Cílem výzkumného šetření je zjistit připravenost vybraných škol v oblasti zajištění bezpečí žáků se zaměřením na vniknutí cizí osoby do školy jako klíčového prvku před útokem aktivního střelce.

Výzkumný problém: Jsou vybrané typy škol zabezpečeny proti vniknutí cizí osoby?

Stanoveny byly výzkumné předpoklady:

Výzkumný předpoklad 1: Technické vybavení objektu, nezaručuje zajištění bezpečí osob v objektu (z hlediska vniknutí cizí osob)

Výzkumný předpoklad 2: Zabezpečení autorizace vstupu je na vyšší úrovni, čímž nižší je fyzický a mentální věk žáků a studentů.

Tyto výzkumné předpoklady budou ověřeny kvalitativním šetřením metodou pozorování. Metodologie výzkumného šetření je popsána v následující kapitole. Na základě výsledků pozorování byla zformulována doporučení pro vybrané školy.

6.2 Výzkumná metodologie

Pro výzkumné šetření byl zvolen typ kvalitativního šetření. Kvalitativní výzkum pracuje s malým množstvím případů. Pozorované případy jsou však studovány do hloubky, je zkoumáno více jejich vlastností (proměnných). Setkáváme se zde se silnou redukcí počtu sledovaných jedinců, v důsledku čehož je zobecnění zjištěných výsledků na celou populaci problematické.⁴¹

Kvalitativní výzkum má své výhody a nevýhody.

Výhody:

Problém je zkoumán v přirozeném prostředí.

---

⁴¹ (Hendl, 1999)

Zohledňuje místní či jiné zvláštnosti.

Je vhodné pro počáteční prozkoumání problému.

Mezi nevýhody patří:

Problematická generalizace výsledků.

Výzkum je časově náročný.

Výsledky jsou snadněji ovlivnitelné osobou výzkumníka

6.2.1 Popis výzkumné metody

Pro potřeby šetření byla zvolena metoda pozorování. Metoda pozorování je definována – pozorování „záměrné, cílevědomé, soustavné a plánovité vnímání a zaznamenávání jevů a procesů, které směřuje k odhalení podstatných souvislostí a vztahů sledované skutečnosti“.⁴²

Rozlišujeme pozorování:

- skryté pozorování
- strukturované
- přímé
- osobní
- nezúčastněné

Realizováno bylo pozorování zúčastněného pozorování, výzkumník se účastnil přímo v čase a místě, přímo, strukturovaně i nestrukturovaně sledoval průběh vývoje případu. Bylo aplikováno skryté pozorování.

6.2.2 Zmapování výzkumného pole

Před vlastní realizací pozorování jsem zjistit dostupná šetření provedená v této oblasti.

Dne 27.1.2021 byla na portálu

<https://www.asociacebezpecnaskola.cz/2021/01/27/agrese-rodicu-a-deti-jako-bezpecnostni-riziko-pro-skoly-a-vystupy-z-ankety-prevence-agrese-ve-skolach-a-skolskych-zarizenich/> zveřejněna anketa pod názvem Prevence agrese ve školách a školských zařízeních. Anketu pořádala Asociace bezpečná škola spolu s Ministerstvem vnitra, odborem prevence kriminality a zapojilo se do ní téměř 600 škol. Anketa se v třinácti otázkách zaměřila na nastavení základních bezpečnostních procedur školy a řízení bezpečnosti na základě řízeného procesu nebo pouhé intuice.⁴³

Níže uvedu otázky a komentáře k jednotlivým otázkám všechny komentáře a grafy jsou portálu Asociace bezpečná škola.

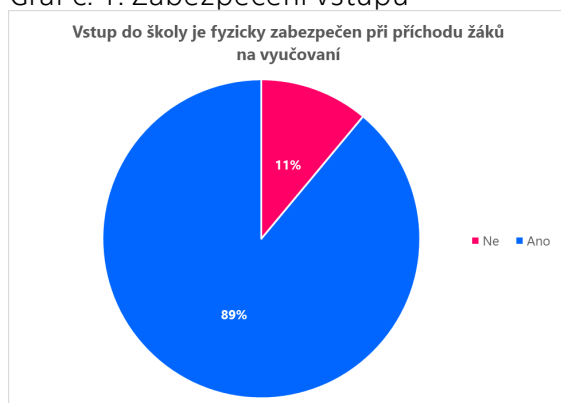
---

⁴² (Šedová, Švaříček, 2014)

⁴³ <https://www.asociacebezpecnaskola.cz/2021/01/27/agrese-rodicu-a-deti-jako-bezpecnostni-riziko-pro-skoly-a-vystupy-z-ankety-prevence-agrese-ve-skolach-a-skolskych-zarizenich/>

Otázka 2: Je vstup do školy fyzicky zabezpečen při příchodu žáků?

Graf č. 1: Zabezpečení vstupu

Zdroj: <https://www.asociacebezpecnaskola.cz/2021/01/27/vystupy-z-ankety-otazky-c-1-az-3/>

Ranní vstupy patří z pohledu grafu k nejlépe ošetřené proceduře. Graf plně koresponduje s tím, co ukazují audity škol a výsledky penetračních testů. Školy, které nemají ranní vstupy ošetřeny dohledovou službou (11% odpovědí), jsou z bezpečnostního hlediska plně otevřené potenciální hrozbě. Většina škol má ranní vstupy ošetřeny nastaveným režimem ve Školním řádu. V něm je definováno kdy se škola otevře pro vstup žáků a kdy se zavře. U ranních vstupů mají školy zpravidla písemně rozepsány dohledové služby. Kdo dohledovou službu vykonává ukazuje následující otázka.⁴⁴

Otázka 3: Pokud ano, kým?

Graf č. 2: Personální zabezpečení vstupu do budovy

Zdroj: <https://www.asociacebezpecnaskola.cz/2021/01/27/vystupy-z-ankety-otazky-c-1-az-3/>

Celých 89% respondentů odpovědělo, že příchod žáků na vyučování je zajištěn fyzickou přítomností. Ve většině škol tento dohled vykonává primárně školník. V rámci auditů vedení škol často zdůrazňuje nezastupitelnou roli školníka. Je tím, kdo vstupy ve stanovené časy otevírá a také následně zavírá. Má zpravidla komplexní znalosti prostředí školy a vedení školy by jeho náhled na bezpečnostní problematiku mělo vzít v úvahu při rozhodování.

⁴⁴ <https://www.asociacebezpecnaskola.cz/2021/01/27/vystupy-z-ankety-otazky-c-1-az-3/>

Termín „Další zaměstnanci školy“ v sobě zahrnuje kohokoliv, kdo může vykonávat ranní dohled. U vstupu do škol je v auditech pod tímto termínem často myšlen zaměstnanec na úklidové práce.

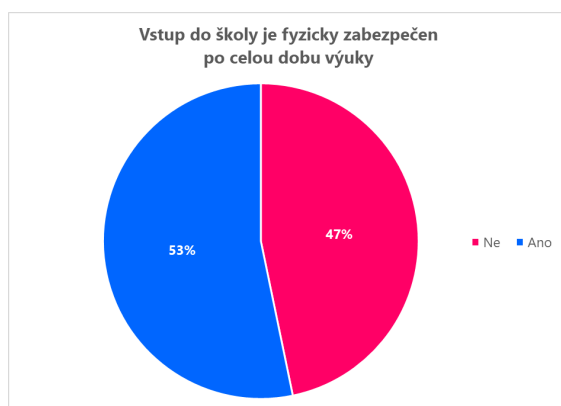
Pozitivním rysem odpovědí je zřízení funkce vrátného. Funkční vrátný je výrazným zvýšením bezpečnosti. Vrátný s sebou nicméně nese mzdové náklady, na které často školy nemají prostředky.

Ošetření vstupů přítomností dohledové služby spolu s dobře nastavenými pravidly významně snižuje riziko vstupu neoprávněných osob a případných incidentů mezi samotnými žáky při vstupu.

Slabinou ranních vstupů jsou v rámci škol nejednotná nebo neexistující pravidla pro vstup cizích osob a rodičů. V řadě škol stačí, když vstupující osoba oznámí, za kým a proč jde. Poté je bez ověření této informace s osobou, která je cílem návštěvy, vpuštěna bez doprovodu do vnitřních prostor školy. To je značným bezpečnostním rizikem.⁴⁵

Otázka 4: Je vstup do školy fyzicky zabezpečen po celou dobu výuky?

Graf č. 3: Zabezpečení vstupu po celou dobu výuky

Zdroj: <https://www.asociacebezpecnaskola.cz/2021/02/04/vystupy-z-ankety-otazky-c-4-a-5/>

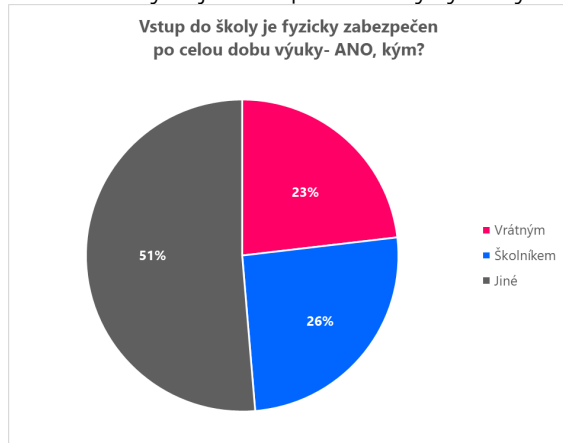
Více než polovina (53 %) dotazovaných škol má vstup do školy zabezpečen po celou dobu vyučování. Tento režim poskytuje škole vysokou bezpečnost při vstupu osob do školy, pokud je současně nastaven další bezpečnostní režim. Necelá polovina dotazovaných škol (47 %) má zpravidla vstup zavřen a otevření probíhá na základě komunikace přes audio nebo videotelefon u vstupu. V námi uskutečněných auditech převažuje pouze audio komunikace. Návštěvník je vpuštěn do školy pouze na základě důvěry, že v komunikaci od dveří sděluje pravdivý důvod návštěvy. Po dálkovém otevření dveří se návštěvník může volně pohybovat po škole. Z uskutečněných penetračních testů vyplývá, že mnohdy není takový návštěvník zastaven a může se dostat prakticky kamkoliv. Ideálním režimem při absenci zabezpečení po dobu výuky je stav, kdy se návštěvy u dveří fyzicky vyzvednou a doprovodí na místo návštěvy. Tento režim je pro řadu škol obtížný z hlediska personálního obsazení.

⁴⁵ <https://www.asociacebezpecnaskola.cz/2021/01/27/vystupy-z-ankety-otazky-c-1-az-3/>

Režimem otevření návštěvám jen na základě audio(video) komunikace od vstupních dveří se výrazně snižuje bezpečnost dětí ve škole a zvyšuje riziko vstupu potenciálního pachatele přestupku nebo trestného činu. Například agresivního jedince (ať agrese situační nebo plánovaná), zloděje, rodiče, který má soudně omezený styk se svými dětmi a další. Všechny tyto události máme v rámci auditů zmapovány jako uskutečněné.⁴⁶

Otázka 5: Pokud ano, Kým?

Graf č. 4: Kým je vstup do školy fyzicky zabezpečen po celou dobu výuky

Zdroj: <https://www.asociacebezpecnaskola.cz/2021/02/04/vystupy-z-ankety-otazky-c-4-a-5/>

Z 53 % respondentů majících zabezpečení vstupu po celou dobu výuky jich 23 % využívá fungující vrátnici. Znovu se ukazuje, jak ideálním řešením bezpečnosti osob ve škole je funkční a dobře nastavená vrátnice. V rámci auditů byly vidět vrátnice s různě nastavenými procedurami. Ideální vrátnice má vedenu knihu návštěv a návštěvu minimálně ohlásí navštívenému. Ten si pro návštěvu dojde. Vrátnice má možnost v případě pochybností ztotožnit navštíveného například ukázkou občanského nebo řidičského průkazu. Návštěva by měla obdržet návštěvnickou visačku, kterou při odchodu odevzdá. Tak má vrátný rychlý přehled, zda někdo nezůstal ve škole po nepřiměřenou dobu a má možnost si ověřit, zda je stále u navštíveného.

Na druhém konci bezpečnosti jsou vrátnice, které pouze otevírají dveře a po zápisu do knihy návštěv odesílají návštěvu k navštívenému. V rámci penetračních testů máme ověřeno, že do knihy návštěv se může návštěva zapsat pod smyšleným jménem a se smyšleným příběhem důvodu návštěvy. Taková osoba se následně může zcela bez kontroly pohybovat po škole.

Odpovědi „jiné“ (51 %) zahrnují kohokoliv od uklízeček po další nepedagogické zaměstnance školy v době výuky a případně pedagogy v době přestávek. Ve 26 % případů je odpovědí školník. Jeho roli jsme komentovali v otázkách 2 a 3. Je jedním z těch, kteří jsou součástí dohledů u dveří. Rozhodně, jak vyplývá z auditních zpráv, není tím, kdo by mohl stát po celou dobu vyučování u vstupních dveří.⁴⁷

⁴⁶ <https://www.asociacebezpecnaskola.cz/2021/02/04/vystupy-z-ankety-otazky-c-4-a-5/>

⁴⁷ <https://www.asociacebezpecnaskola.cz/2021/02/04/vystupy-z-ankety-otazky-c-4-a-5/>

Z výsledků vyplývá, že v rámci zajištění bezpečí žáků ve školských zařízeních je stále prostor pro zlepšení. Záleží na konkrétní škole a konkrétní lokalitě umístění školy. Uvedená zjištění mi pomohla ke zmapování situace před vlastní realizací pozorování.

6.3 Realizace výzkumného šetření

V první fázi jsem si zvolil objekty škol, ve kterých bude provedeno šetření. Výběr byl podřízen následujícím požadavkům:

- 1) Do pozorování zahrnout školy všech stupňů vzdělání (mateřská, základní, střední a vysoká škola)
- 2) Všechny školy spadají pod stejný kraj, resp. pod stejnou možnou čerpání finančních dotací na zabezpečení školy. (Středočeský kraj a kraj Praha)

Přehled sledovaných škol:

Škola A: MŠ Veleň, Hlavní 160 Veleň

Škola B: ZŠ Veleň, Hlavní 500 Veleň

Škola C: SOŠ Jarov, Učňovská 100/1 Praha 9

Škola D: MÚVS ČVUT, Kolejní 2637/2a Praha 6

Škola A

Před samotným výzkumným šetřením, jsem se snažil zjistit co nejvíce o školce z veřejných zdrojů. Jaké má internetové stránky, jaké informace jsou na nich uvedené případně, kde zveřejňují fotografie. Informace ze stránek jsem použil k určení nejvhodnějšímu času pozorování. Budovu školky a hlavní vchod, lze pozorovat z ulice. Je zde přímý výhled na vchod školky, který umožňuje pozorovat přijímací proceduru dětí do školky, vzhledem k tomu, že je v blízkosti autobusová zastávka nepůsobí pozorování nežádoucí pozornost. Pro své pozorování jsem zvolil tři termíny v ranních hodinách a jeden termín v odpoledních, zaměřil jsem se na proceduru vstupu do budovy při předání dětí do školky a jejich následný odchod domů po obědě. Proces vstupu do budovy je stále stejný, rodič zazvoní u dveří a přijde pro něho pedagogický pracovník, který otevře zamknuté dveře.

Škola B

Před samotným výzkumným šetřením, jsem se snažil zjistit co nejvíce o škole z veřejných zdrojů. Jaké má internetové stránky, jaké informace jsou na nich uvedené případně, kde zveřejňují fotografie. Škola se zúčastnila projektu Stavba roku, kde uveřejnila projekt školy. Díky tomuto projektu jsem získal situační přehled o rozvržení školy a následné pozorování bylo snazší. Pro své pozorování jsem zvolil tři termíny v ranních hodinách. Budovu školy a vstup do budovy lze bez povšimnutí pozorovat z automobilu zaparkovaném na parkovišti před školou, vzhledem k tomu, že je škola nová a moderní větší část čelní strany budovy je prosklená. To umožňuje pozorovat pohyb na chodbách schodišti, vstup do šaten a činnost pana školníka, který odemyká hlavní vchod a pak se pohybuje v prostoru vstupu. Jednou jsem se postavil v blízkosti hlavního vstupu budovy na roh a pozoroval, zda si mé přítomnosti někdo všimne. Pan

školník si mé přítomnosti všimnul, avšak po chvilce mé přítomnosti již nevěnoval pozornost. Činnost fyzické kontroly vstupu ze strany pana školníka ve sledované dny byla stejná.

Škola C

Před samotným výzkumným šetřením, jsem se snažil zjistit co nejvíce o škole z veřejných zdrojů. Jaké má internetové stránky, jaké informace jsou na nich uvedené případně, kde zveřejňují fotografie. Pro své pozorování jsem zvolil tři termíny v ranních hodinách. Vstup do budovy lze pozorovat jak z automobilu zaparkovaném před hlavním vstupem do budovy, tak z tramvajové zastávky. Ale nejvhodnější pro pozorování byla skutečnost, že ve vestibulu školy se nalézá školní prodejna květin a studijní oddělení, u kterého jsou židle, kde sedí vždy pár studentů, a vzhledem k tomu, že se jednalo o časy, kdy přichází větší část žáků do školy a v prostorách budovy mají všichni respirátory, nebudil jsem nežádoucí pozornost. Činnost kontroly vstupu ze strany bezpečnostního pracovníka ve sledované dny byla vždy stejná. Vzhledem k tomu, že žáci prochází po přiložení čipu přes plno rozměrový turniket, je zajištěno, že kromě vestibulu se nepovoláná osoba nikam jinam nedostane.

Škola D

Před samotným výzkumným šetřením, jsem se snažil zjistit co nejvíce o škole z veřejných zdrojů. Jaké má internetové stránky, jaké informace jsou na nich uvedené případně, kde zveřejňují fotografie. Vzhledem k tomu, že se jedná o mou Alma mater tak vím, že přednášky probíhají prakticky od ranních až do večerních hodin. Zvolil jsem pro své pozorování dva termíny v odpoledních hodinách a jeden termín v dopoledních hodinách. Činnost kontroly vstupu ve sledované dny byla vždy stejná, kromě bezpečnostního pracovníka, který sedí na recepci u turniketů a pozoruje kamerový systém bylo zabezpečení nulové, neboť škola je odemčená, všechny osoby, které vstupují mají volný průchod bez jakékoliv kontroly, není potřeba přiložit čipové průkazy ČVUT, turnikety jsou mimo provoz a bezpečnostní pracovník nekontroluje oprávněnost vstupu. Tímto je umožněn přístup do celého prostoru ústavu, krom kanceláří profesorského sboru. Nelze se bavit ani o možnosti, že bezpečnostní pracovník zná všechny osoby, které vstupují do budovy, a proto nejsou kontrolovány.

Časový průběh realizace výzkumu

07.01. – 20.1.2022

Časový průběh, opakovaný:

Tabulka č. 1 – časový průběh realizace výzkumu

Datum pozorování	Škola A čas pozorování	Škola B čas pozorování	Škola C čas pozorování	Škola D čas pozorování
7.1. 2022				12:30 - 15:10
10.1. 2022	06:50 - 07:30	07:35 - 08:10		13:40 - 14:30
12.1. 2022	07:00 - 07:35	07:40 - 08:00		
14.1. 2022	07:00 - 07:30 12:30 - 12:45	07:40 - 08:00		
17.1. 2022			07:30 - 07:50	
18.1. 2022			07:20 – 07:40	
19.1. 2022			07:20 – 07:45	
20.1. 2022				09:50 – 10:25

Zdroj: vlastní tvorba

Při popisu škol, používám fotografie z otevřených zdrojů, či stránek škol. Je s podivem, co některé školy umísťují ať už na stránkách školy, popřípadě sociálních sítích.

Budova A
MŠ Veleň
Adresa: Hlavní 160, Veleň

Do areálu školky je možné dostat se brankou, která je zabezpečena v horní části západkou, na kterou děti nedosáhnou. Děti se předávají u hlavního vchodu budovy, kde rodič zazvoní na zvonek a čeká do příchodu pedagogického pracovníka, který je pustí do budovy školky. Stejný postup je i při odchodu dětí domů. Školka na svých internetových stránkách <https://www.zsvelen.cz/materska-skola/> uvádí odkazy na fotogalerie, které jsou na portálu Rajče avšak jsou uzamknuté heslem. Avšak na druhou stranu zveřejňuje podrobný denní režim dětí.

Denní režim

6.30 - 8.15 hod. doba určená pro příchod dětí do mateřské školy a předání dětí pedagogickým pracovníkům (do 8.15 hod.), volné činnosti i aktivity dětí řízené pedag. pracovníky zaměřené především na hry a zájmovou činnost

8.45 - 9.45 hod. denní cvičení, řízené činnosti, aktivity zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí, na jejich citový, rozumový a tělesný rozvoj (9.00 osobní hygiena a svačina)

9.45 - 11.45 hod. osobní hygiena, příprava na pobyt dětí venku, pobyt dětí venku, seznamování s přírodou, s přírodními jevy a s okolním světem

11.45 - 12.15 hod. osobní hygiena a oběd

12.30 - 12.45 hod. vyzvedávání dětí po obědě

13.00 - 14.30 hod. spánek a odpočinek respektující rozdílné potřeby dětí (13.45-14.30hod.- PO-ČT vzdělávání a logické hry s předškoláky)

14.30 - 17. 00 hod. volné činnosti a aktivity dětí zaměřené na hry a pohybové aktivity dětí, v případě pěkného počasí pobyt na školní zahradě

(14.30-15.00svačina)⁴⁸

Obrázek č. 1: MŠ Veleň

Zdroj: <https://mapy.cz/zakladni?x=14.5557516&y=50.1738901&z=17&pano=1&source=addr&id=10264941&pid=68470064&yaw=2.400&fov=1.570&pitch=-0.066&ds=1>

Budova B
ZŠ Veleň
Adresa: Hlavní 500 Veleň

Základní škola Veleň byla otevřena v roce 2019. Jedná se o devítiletou základní školu. Škola je zabezpečena kamerovým systémem a připojena na pult centrální ochrany bezpečnostní agentury. Škola na svých internetových stránkách v sekci fotogalerie odkazy, kde některé galerie nejsou chráněné heslem a jsou v nich vyfoceny všechny třídy včetně žáků. Dále se škola ucházela o titul stavba roku <http://www.stavbaroku.cz/printDetail.do?Dispatch=ShowDetail&siid=1815> škola na těchto stránkách uveřejňuje projekt školy, jsou dostupné půdorysy jednotlivých podlaží, řezy budovy a celkový pohled. Okolí školy není chráněno vůči útoku na měkké cíle. Od hlavní silnice se lze po překonání malého obrubníku dostat autem až k hlavnímu vchodu. Škola se pro žáky otevírá v 07:40. U vstupu dozoruje pan školník. Škola je dvoupodlažní a v přízemí se nalézá jedna místnost, která slouží jako šatna pro všechny žáky.

Obrázek č. 2: ZŠ Veleň

Zdroj: <http://www.stavbaroku.cz/printDetail.do?Dispatch=ShowDetail&siid=1815>

---

⁴⁸ <https://www.zsvelen.cz/matrska-skola/>

Obrázek č. 3: Hlavní vstup do budovy ZŠ Veleň

Zdroj: https://zsvelen.rajce.idnes.cz/Zahajeni_skolniho_roku_2021_2022_-_nova_budova/

Obrázek č. 4: Chodba ZŠ Veleň

Zdroj: https://zsvelen.rajce.idnes.cz/Zahajeni_skolniho_roku_2021_2022_-_nova_budova/

Obrázek č. 5: Třída s žáky

Zdroj: https://zsvelen.rajce.idnes.cz/Zahajeni_skolniho_roku_2021_2022_-_nova_budova/1503536654

Budova C
Střední odborná škola Jarov
Adresa: Učňovská 100/1 Praha 9

Střední odborná škola Jarov, studuje zde kolem 1500 žáků, škola je zabezpečena kamerovým systémem, je zde bezpečnostní agentura, dále žáci prochází přes kontrolní stanoviště, kde každý žák přiloží čip a projde plno-rozměrným bezpečnostním turniketem, který není možné přeskočit podlézt ani obejít. Škola má tak zajištěné, že se do prostoru šaten a učeben nedostane nikdo nepovolaný. Kam je možné dostat se bez kontroly je vestibul školy, kde se nalézá stanoviště bezpečnostní agentury, školní prodejna květin, studijní oddělení a další kanceláře.

Obrázek č. 7: Střední odborná škola Jarov hlavní vchod

Zdroj: <https://www.skolajarov.cz/fotogalerie-skola/>

Obrázek č. 8: Střední odborná škola Jarov

Zdroj: <https://www.skolajarov.cz/fotogalerie-skola/>

Obrázek č. 9: Chodba SOŠ Jarov

Zdroj: <https://www.skolajarov.cz/fotogalerie-skola/>

Budova D
České vysoké učení technické v Praze
Masarykův ústav vyšších studií
Kolejní 2637/2a Praha 6

Masarykův ústav vyšších studií je co technického zabezpečení vybaven nadstandardně. Jsou zde čtečky čipových karet u dveří, fyzická ostraha, turnikety na čipové karty a kamerový systém po budově ústavu.

Obrázek č. 10: MÚVS ČVUT

Zdroj: <https://www.muvs.cvut.cz/kontakty/>

Tabulka č. 2 : Záznam strukturovaného pozorování - lidské zdroje

Budova A					
Kontrola vstupu do budovy školy dne:	Bezpečnostní pracovník	Pedagog	Školník	Jiný nepedagogický personál	Nikdo
10.1.22 06:50 - 07:30					
12.1.22 07:00 - 07:35					
14.1.22 07:00 - 07:30					
14.1.22 12:30 - 12:45					
Poznámky: Předávání dětí probíhá vždy stejně, rodič zazvoní otevře mu pedagogický pracovník					

Zdroj: vlastní tvorba

Tabulka č. 3: Záznam strukturovaného pozorování – materiální vybavení

Kontrola vstupu do budovy školy	Bezpečnostní kamery	Čipové karty	Turniket	Časový přístup	Nic
10.1.22 06:50 - 07:30					
12.1.22 07:00 - 07:35					
14.1.22 07:00 - 07:30					
14.1.22 12:30 - 12:45					
Poznámky: Rodiče předávají a vyzvedávají děti v přesně stanovené časy určené MŠ.					

Zdroj: vlastní tvorba

Tabulka č. 4: Záznam strukturovaného pozorování – lidské zdroje

Budova B					
Kontrola vstupu do budovy školy dne:	Bezpečnostní pracovník	Pedagog	Školník	Jiný nepedagogický personál	Nikdo
10.1.22 07:35 - 08:10					
12.1.22 07:40 - 08:00					
14.1.22 07:40 - 08:00					
Poznámky: Otevírání školy probíhá v 07:40 uzavírá se v 08:00, u vstupu se pohybuje pan školník, který chodí po chodbě to znamená, že není stále u vchodu do budovy.					

Zdroj: vlastní tvorba

Tabulka č. 5: Záznam strukturovaného pozorování – materiální vybavení

Kontrola vstupu do budovy školy	Bezpečnostní kamery	Čipové karty	Turniket	Časový přístup	Nic
10.1.22 07:35 - 08:10					
12.1.22 07:40 -08:00					
14.1.22 07:40 –08:00					
Poznámky: Škola je vybavena kamerovým systémem, budova školy se otevírá v přesně daný čas.					

Zdroj: vlastní tvorba

Tabulka č. 6: Záznam strukturovaného pozorování – lidské zdroje

Budova C					
Kontrola vstupu do budovy školy dne:	Bezpečnostní pracovník	Pedagog	Školník	Jiný nepedagogický personál	Nikdo
17.1.22 07:30 –08:00					
18.1.22 07:20 -07:40					
19.1.22 07:20 –07:45					
Poznámky: Ve vestibulu sedí bezpečnostní pracovník, žáci prochází po přiložení čipu plno rozměrovým turniketem.					

Zdroj: vlastní tvorba

Tabulka č. 7: Záznam strukturovaného pozorování – materiální vybavení

Kontrola vstupu do budovy školy	Bezpečnostní kamery	Čipové karty	Turniket	Časový přístup	Nic
17.1.22 07:30 –08:00					
18.1.22 07:20 -07:40					
19.1.22 07:20 –07:45					
Poznámky: Vestibul budovy, kde se nachází recepce bezpečnostní služby je volně přístupný je zde studijní oddělení, školní prodejna květin a další kanceláře. Šatny a učebny chráněné proti vniknutí neoprávněné osoby pomocí plno rozměrného turniketu a nutnosti přiložení čipu. Obvodové zdivo budovy chráněno kamerovým systémem.					

Zdroj: vlastní tvorba

Tabulka č. 8: Záznam strukturovaného pozorování – lidské zdroje

Budova D					
Kontrola vstupu do budovy školy dne:	Bezpečnostní pracovník	Pedagog	Školník	Jiný nepedagogický personál	Nikdo
7.1.22 12:30 - 15:10					
10.1.22 13:40 -14:30					
20.1.22 09:50 - 10:25					
Poznámky: Bezpečnostní pracovník sleduje na monitoru, dění před budovou ústavu, dále pohyb po chodbách. Bohužel jsou mimo provoz jak čipové karty, tak turnikety. Bezpečnostní pracovník neřeší oprávněnost vstupu do ústavu, přístup tak má úplně každý.					

Zdroj: vlastní tvorba

Tabulka č. 9: Záznam strukturovaného pozorování – materiální vybavení

Kontrola vstupu do budovy školy	Bezpečnostní kamery	Čipové karty	Turniket	Časový přístup	Nic
7.1.22 12:30 - 15:10					
10.1.22 13:40 -14:30					
20.1.22 09:50 - 10:25					
Poznámky: Škola je vybavena kamerovým systémem ten funguje, bezpečnostní pracovník kouká na monitory. Jsou zde čipové karty, turnikety na čipové karty, ale nic z toho není v provozu, bezpečnostní pracovník krom sledování kamer nezjišťuje nic, vše je odemčené není potřeba použít čipových karet, turnikety jsou vypnuté. Do suterénu, kde je kantýna a shlukují se studenti přijdete bez problémů. Jediné místo, kam se nedá bez znalosti kódu dostat jsou kanceláře profesorů.					

Zdroj: vlastní tvorba

6.3.1 Vyhodnocení předpokladů

Výzkumný problém: Jsou vybrané typy škol zabezpečeny proti vniknutí cizí osoby?

Z mého výzkumu vyplývá, že záleží na konkrétní škole a konkrétnímu přístupu. Mateřská škola neumožnila vniknutí cizí osoby bez povšimnutí, neboť vždy otvírala dveře pedagogická pracovnice. MŠ by se jen měla zamyslet nad zveřejněním podrobného denního režimu dětí na webových stránkách školky. Poskytuje tak potenciálnímu útočníku cenné informace o časovém harmonogramu dětí.

Základní škola řešila fyzickou kontrolu vstupu panem školníkem, který ovšem nebyl fyzicky celou dobu u vstupu do školy a pohyboval se i na chodbě, vznikl tak prostor, jak se do školy dostat. Prostor školy a před školou je zabezpečen kamerovým systémem. Škola je velice aktivní na sociálních sítích, a i na stránce školy lze dohledat fotografie celé školy včetně žáků. Tím že škola zveřejnila celý projekt školy na webových stránkách poskytla tak případnému útočníku maximum informací o škole a tím mu poskytuje výhodu.

Střední odborná škola je proti vniknutí do šaten a učeben velice dobře chráněna, uplatňuje se zde jak fyzická bezpečnost v podobě bezpečnostního pracovníka, kamerového systému, využívání čipů při průchodu plně rozměrovým turniketem, který neumožní přístup neoprávněné osoby, jediná slabina je vestibul školy nalézá se zde školní prodejna květin, studijní oddělení a stanoviště bezpečnostní agentury.

MÚVS ačkoli je vybaven vším, kamerový systémem, bezpečnostním pracovníkem, jsou zde čipové zámky a turnikety tak není absolutně chráněn proti vniknutí neoprávněné osoby, vzhledem k tomu, že čipové zámky a turnikety jsou mimo provoz, bezpečnostní pracovník sleduje pouze bezpečnostní kamery, ale osoby, které vstupují do budovy nejsou nijak kontrolovány a mají přístup po celém ústavu, krom kanceláří pedagogů.

Výzkumný předpoklad 1: Technické vybavení objektu, nezaručuje zajištění bezpečí osob v objektu (z hlediska vniknutí cizí osob)

Tento předpoklad **se potvrdil**, pokud škola přistupuje laxně k zabezpečení, nepomůže ani to, když je nadstandardně vybavena technickým zabezpečením, když je technické zabezpečení mimo provoz.

Výzkumný předpoklad 2: Zabezpečení autorizace vstupu je na vyšší úrovni, čímž nižší je fyzický a mentální věk žáků a studentů.

Tento předpoklad se ve sledovaných školách potvrdil z části.
Základní škola byla zabezpečena (technicky a personálně) na nižší úrovni, než sledovaná střední škola.
MŠ byla zabezpečena.
ZŠ byla zabezpečena z části.
SŠ byla zabezpečena.
VŠ nebyla zabezpečena vůbec.

6.3.2 Doporučení pro sledované školy

Pro mateřskou školu Veleň doporučuji: nedávat denní režim dětí na stránky školky, ale raději ho vyvěsit na nástěnce v prostorách školky. Tím je zaručeno, že tato informace nebude poskytnuta neoprávněné osobě.

Základní škole Veleň doporučuji: zajistit stažení projektu školy z veřejných stránek stavba roku, tento zveřejněný projekt umožňuje potenciálnímu útočníku detailně naplánovat svůj útok. Zajistit, aby všechny fotografie na veřejném portálu Rajče byly chráněny heslem. Vyřešit nedostatečnou ochranu měkkých cílů, prostor před školou není zabezpečen žádnou mechanickou zábranou a umožňuje tak případné najetí vozidla až do hlavního vchodu budovy školy. Zajistit kontinuální dozor u vchodu školy.

Střední odborná škola byla zabezpečena na vysoké úrovni i přes vysoký počet žáků, kteří na této škole studují, jediné doporučení bezpečnostní agentura ve vestibulu by si měla více všimnout lidí, kteří se pohybují po vestibulu budovy.

MÚVS ČVUT doporučuji: uvedení do provozu veškerého technického zabezpečení, které je nainstalované, avšak nyní je mimo provoz, tím umožňují vstup a pohyb neoprávněným osobám po celé budově.

Uvést do provozu:

- čtečky karet u veškerých dveří kde jsou nainstalovány,
- turnikety ve vestibulu

Závěr

Ve své práci jsem se zaměřil na ověření připravenosti vybraných škol v oblasti zajištění bezpečí žáků se zaměřením na vniknutí cizí osoby do školy jako klíčového prvku před útokem aktivního střelce. Vzhledem ke zvolenému typu šetření jsem si vědom, že nemohu výsledky zobecňovat. Výsledky přinášejí cenná zjištění pro sledované školy a také pro odborníky bezpečnostního managementu, poskytují odraz situace z praxe vybraných škol. Závěrem je třeba konstatovat, že je nutné připustit si fakt, že k uvedeným situacím amoku může dojít, a že informovaný člověk reaguje vždy lépe. Domnívám se, že cíl práce jsem splnil. Všechny cíle této práce byly naplněny.

Seznam použité literatury

1. Asociace bezpečná škola <https://www.asociacebezpecna-skola.cz/2021/01/27/agrese-rodicu-a-deti-jako-bezpecnostni-riziko-pro-skoly-a-vystupy-z-ankety-prevence-agrese-ve-skolach-a-skolskych-zarizenich/>
2. Český hydrometeorologický ústav <https://www.chmi.cz>
3. Český rozhlas www.irozhlas.cz
4. Definice typu událostí <http://www.hzsmk.cz/prevence/StatDef.htm>
5. HENDL, Jan. Úvod do kvalitativního výzkumu. Praha: Karolinum, 1999. 278 s. ISBN 8024600307
6. Horská služba www.horskaslužba.cz
7. Informace pro osoby zasažené mimořádnou událostí <https://www.policie.cz/clanek/informace-pro-osoby-zasazene-mimoradnou-udalosti.aspx>
8. Jak se chovat při silném větru <https://www.hzscr.cz/clanek/web-informacni-serwis-zpravodajstvi-2020-unor-vystraha-pred-silnym-vetrem-a-rady-co-delat.aspx>
9. Jak se chovat za bouřky <https://www.hzscr.cz/clanek/jak-se-chovat-behem-bourky-a-jak-ochranit-obydli-pred-uderem-blesku.aspx>
10. Jak volat na krizovou linku <https://www.zzshmp.cz/prvni-pomoc/volani-na-linku-155/>
11. Katalogový soubor – typová činnost složek IZS při společném zásahu. Amok – útok aktivního střelce STČ 14/IZS <https://storage.pozary.cz/article/5/b/5bf065624a7b7/stc-14-izs-amok.wups4p2ahm.pdf>
12. KONCEPCE OCHRANY OBYVATELSTVA do roku 2025 s výhledem do roku 2030
13. PhDr. Miroslava Kovaříková – Krizové situace ve škole, Grada 2020 ISBN 978-80-247-2731-8
14. Metodický pokyn MŠMT k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy č.j. 37 014/2005-25
15. Mimořádné události <https://bezpecnost.praha.eu/clanky/mimoradne-udalosti-a-krizove-situace>
16. Nauč se 5T <https://junior.rozhlas.cz/nauc-se-5t-8051444>
17. Norma ČSN 73 4400 – Prevence kriminality – řízení bezpečnosti při plánování, realizaci a užívání škol školských zařízení, která nabyla účinnosti 1. září 2016
18. Požární poplachové směrnice <https://www.dokumentacebozp.cz/aktuality/pozarni-poplachove-smernice-co-musi-obsahovat/>
19. Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 104/1991 Sb., o sjednání práv Úmluvy dítěte
20. Šedová, Klára, Švaříček, Roman a kol. Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách. Portál ISBN 978-80-262-0644-6
21. Školní úraz <https://www.bozpinfo.cz/skolni-urazy-jejich-odskodnovani>
22. TERMINOLOGICKÝ SLOVNÍK POJMŮ Z OBLASTI KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ, OCHRANY OBYVATELSTVA, ENVIRONMENTÁLNÍ BEZPEČNOSTI A PLÁNOVÁNÍ OBRANY STÁTU <https://www.mvcr.cz/clanek/terminologicky-slovník-krizove-řízení-a-planování-obrany-statu.aspx>
23. Utíkej, Schovej se, Bojuj <https://www.youtube.com/watch?v=3l3erde6f9A0>
24. Vyhláška č. 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů

25. Vyhláška č. 73/2005 Sb., Vyhláška o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.
26. Vyhláška č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci)
27. Zákon č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky
28. Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů
29. Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému
30. Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů
31. Zákon č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů.
32. Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce.
33. Zákon 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích
34. Zákon 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování
35. Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání
36. Zákon č. 563/2014 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů.
37. <https://www.edu.cz/sdeleni-msmt-a-mzd-k-zajisteni-zdravotnich-sluzeb-ve-skolach-a-skolskych-zarizenich/>
38. <https://www.epravo.cz/top/aktualne/aktivni-strelec-a-prvosledove-hlidky-policie-113274.html>
39. https://www.idnes.cz/praha/zpravy/benesov-pacient-policie.A211130_114756_praha-prilohy_cun
40. <https://www.muvs.cvut.cz>
41. <https://www.novinky.cz/zena/styl/clanek/hrdinove-versus-sileni-vrazi-40347158>
42. <https://www.policie.cz/clanek/ozbrojeny-utocnik-v-nemocnici.aspx>
43. <https://www.skolajarov.cz>
44. <http://www.stavbaroku.cz/printDetail.do?Dispatch=ShowDetail&siid=1815>
45. <https://www.zsvelen.cz>
46. <https://www.zsvelen.cz/materska-skola/>

Seznam obrázků

Obrázek č. 1: MŠ Veleň	34
Obrázek č. 2: ZŠ Veleň	34
Obrázek č. 3: Hlavní vstup do budovy ZŠ Veleň	35
Obrázek č. 4: Chodba ZŠ Veleň	35
Obrázek č. 5: Třída s žáky	35
Obrázek č. 6: Půdorys 2.NP	36
Obrázek č. 7: Střední odborná škola Jarov hlavní vchod	37
Obrázek č. 8: Střední odborná škola Jarov	37
Obrázek č. 9: Chodba SOŠ Jarov	38
Obrázek č. 10: MÚVS ČVUT	38

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: časový průběh realizace výzkumu	33
Tabulka č. 2: Záznam strukturovaného pozorování – lidské zdroje	39
Tabulka č. 3: Záznam strukturovaného pozorování – materiální vybavení	39
Tabulka č. 4: Záznam strukturovaného pozorování -lidské zdroje	39
Tabulka č. 5: Záznam strukturovaného pozorování – materiální vybavení	40
Tabulka č. 6: Záznam strukturovaného pozorování -lidské zdroje	40
Tabulka č. 7: Záznam strukturovaného pozorování – materiální vybavení	40
Tabulka č. 8: Záznam strukturovaného pozorování -lidské zdroje	41
Tabulka č. 9: Záznam strukturovaného pozorování – materiální vybavení	41

Seznam grafů

Graf č. 1: Zabezpečení vstupu	28
Graf č. 2: Personální zabezpečení vstupu do budovy	28
Graf č. 3: Zabezpečení vstupu po celou dobu výuky	29
Graf č. 4: Kým je vstup do školy fyzicky zabezpečen po celou dobu výuky	30

Seznam zkratk

MÚVS ČVUT – Masarykův ústav vyšších studií, České vysoké učení technické v Praze
PČR – Policie České republiky
IZS – Integrovaný záchranný sbor
MŠ – mateřská škola
ZŠ – základní škola
MŠMT ČR – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky

Evidence výpůjček

Prohlášení:

Dávám svolení k půjčování této bakalářské práce. Uživatel potvrzuje svým podpisem, že bude tuto práci řádně citovat v seznamu použité literatury.

Jméno a příjmení: Stanislav ČEŽÍK

V Praze dne: 28. 01. 2022

Podpis:

Jméno	Oddělení/ Pracoviště	Datum	Podpis